

A S E A D
EUROASIA SOCIO-ECONOMIC RESEARCH ASSOCIATION

5TH INTERNATIONAL KAYES CONGRESS

**GREEN ECONOMY
in AGRICULTURE, TOURISM and ENERGY**

BURSA
TÜRKİYE

15 - 17
SEPTEMBER

kayes.asead.org.tr

@aseadtr
 @aseadtr

kayes@asead.org.tr

ABSTRACT BOOK

ISBN: 978-605-74919-4-7

asead.org.tr

KAYES-2022

V. ULUSLARARASI KAHRAMANMARAŞ
YÖNETİM, EKONOMİ VE SİYASET KONGRESİ
15-17 EYLÜL 2022
BURSA

5TH INTERNATIONAL KAHRAMANMARAŞ
MANAGEMENT, ECONOMICS AND POLITICS CONGRESS
15-17 SEPTEMBER 2022
BURSA/TÜRKİYE

KONGRE SEKRETERYASI/CONGRESS SECRETARIAT

Dilek ATILGAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)

DİZGİ

Esra KÜTÜKÇÜ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)

Gülsen KOZ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)

ISBN: 978-605-74919-4-7

Kongrenin Bilim ve Düzenleme Kurulu, bildiri sahiplerinin belirtmiş olduğu görüş ve düşünceler ile doğabilecek etik ihlallerinin sorumluluğunu kabul etmekle yükümlü olmayıp özet kitapçığında yer alan metinlerin sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

The claims and opinions expressed in these abstracts belong to the author(s), and do not necessarily reflect the claims and opinions of the Congress Scientific and Organizing Committees. The Committees are not responsible for the violation of ethics in these abstracts, if there is any.

BİLİM KURULU/ SCIENTIFIC COMMITTEE

- ❖ Prof. Dr. Abderrazzak BENHABIB (University of Tlemcen – Cezayir)
- ❖ Prof. Dr. Abdulkadir BAHARÇIÇEK (İnönü Üniversitesi Rektör Yardımcısı)
- ❖ Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ (Hacettepe Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Ahmet GÜRBÜZ (Bingöl Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Ahmet KARADAĞ (İnönü Üniversitesi, İ.I.B.F. Dekanı)
- ❖ Prof. Dr. Ahmet Yılmaz ATA (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. A. Haluk PINAR (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Ali AYATA (Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Anarkul URDALETOVA (Kırgızistan Manas Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Aydın USTA (İnönü Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Bengül Gülümsen KAYTANCI (Anadolu Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Birol AKGÜN (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Bülent GÜNSOY (Anadolu Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Canan ÇETİN (Emekli Öğr. Üyesi)
- ❖ Prof. Dr. Erişah ARICAN (Marmara Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Ersan ÖZ (Pamukkale Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Fırat PURTAŞ (Gazi Üniversitesi, TÜRKSOY Genel Sekreter Yrd.)
- ❖ Prof. Dr. Gökhan TUNCEL (İnönü Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Güler GÜNSOY (Anadolu Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Hamid FALATOONZADEH (University of Redlands, A.B.D.)
- ❖ Prof. Dr. Harun BAL (Çukurova Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Haşim AKÇA (Çukurova Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Havva TUNÇ (İstanbul Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Hüseyin AĞIR (Ankara, Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Houria YEKHLEF (Kazakistan Yabancı Diller ve Mesleki Kariyer Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. İbrahim ÖRNEK (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Igor KRYUCHKOV (Rusya Federasyonu Kuzey Kafkasya Federal Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. İsmail ÇEVİŞ (Pamukkale Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Kemal YILDIRIM (Anadolu Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. M. Ensar YEŞİLYURT (Pamukkale Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Mehmet İşleyen (Bursa Teknik Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Mehmet ŞAHİN (Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü)
- ❖ Prof. Dr. Mohamed BENBOUZIANE (University of Tlemcen – Cezayir)
- ❖ Prof. Dr. Mohammad Kabir HASSAN (University of New Orleans- ABD)
- ❖ Prof. Dr. Mohammad Safarzadeh (USC School of Business, A.B.D.)
- ❖ Prof. Dr. Muammer TEKEOĞLU (Emekli Öğr. Üyesi)
- ❖ Prof. Dr. Muhsin KAR (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, YÖKAK Başkanı)
- ❖ Prof. Dr. Mustafa AKAL (Sakarya Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. M. Serdar İSPİR (Pamukkale Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Müslüme NARİN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Omair ANAS (Hindistan)
- ❖ Prof. Dr. Reşat CEYLAN (Pamukkale Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Sabri HİZMETLİ (Kazakistan Y.D.M.K. Üniversitesi Rektörü)
- ❖ Prof. Dr. Samia Nour (Sudan Hartum Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Selim KAYHAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Seyhan TAŞ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Şaban NAZLIOĞLU (Pamukkale Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Tamer KOÇEL (Emekli Öğr. Üyesi)
- ❖ Prof. Dr. Toğrul ISMAYIL (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Tony ROYLE (University of York)
- ❖ Prof. Dr. Yusuf KARAKILÇIK (İnönü Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Ainur NOGAYEVA (Kazakistan – L. N. Gumilev Avrasya Milli Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Ali Özgür KARAGÜLLE (İstanbul Üniversitesi)

- ❖ Doç. Dr. Arif Selim EREN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Cemil ÇİFTÇİ (Pamukkale Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Damira COPAROVA (Kirgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Ebru DEMİRCİ (İstanbul Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Elşen BAĞIRZADE (Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi (UNEC))
- ❖ Doç. Dr. Elwasila MOHAMED (Sudan Hartum Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Enver GÜNEY (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Furkan EMİRMAHMUTOĞLU (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Hakan EYGÜ (Atatürk Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Hakkı ÇİFTÇİ (Çukurova Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. İşil ARPACI (İnönü Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. İbrahim ALİYEV (Azerbaycan Turizm ve Menecment Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. İlyas OKUMUŞ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Mehmet Akif KARA (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Mehmet Burhanettin COŞKUN (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Meltem ERDOĞAN (Anadolu Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Mustafa BAYLAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Müslüm POLAT (Bingöl Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Osman AĞIR (İnönü Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Volkan YURDADOĞ (Çukurova Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÜNLÜ (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Cem ENGİN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Ferid ÖNDER (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÜNALAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Nazim CAFEROV (Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Shoirakhon NURDINOVA (Namangan State University)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Ünsal Ozan KAHRAMAN (Sakarya Üniversitesi)

KONGRE DÜZENLEME KURULU / CONGRESS EXECUTIVE BOARD

Kongre Onursal Başkanı/ Honorary President of Congress

- ❖ Alinur AKTAŞ – Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Kongre Onur Kurulu Üyesi/Congress Honorary Board Member

- ❖ Şevket ORHAN – Bursa Kent Konseyi Başkanı

Düzenleme Kurulu Başkanı / President of the Executive Board

- ❖ Prof. Dr. İbrahim ÖRNEK

Düzenleme Kurulu / Executive Board

- ❖ Prof. Dr. Mohamed BENBOUZİANE (University of Tlemcen – Cezayir)
- ❖ Prof. Dr. Mohammad SAFARZADEH (USC Marshall School of Business – ABD)
- ❖ Prof. Dr. Seyhan TAŞ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Prof. Dr. Mehmet İŞLEYEN (Bursa Teknik Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Aliye AKIN (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Elwasila Saeed Elamin MOHAMED (University of Khartoum – Sudan)
- ❖ Doç. Dr. Mustafa BAYLAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Doç. Dr. Sena TÜRKMEN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Ferid ÖNDER (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÜNALAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Seyil NAJİMUDINOVA (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi – Kırgızistan)
- ❖ Arş. Gör. Tuğrul AVCI (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)

Organizasyon Komitesi / Organizing Committee

- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Onur ÇELİK (İstanbul Gelişim Üniversitesi)
- ❖ Dr. Öğr. Üyesi Sefa ÖZBEK (Tarsus Üniversitesi)
- ❖ Arş. Gör. Dr. Burak UĞUR (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Arş. Gör. Seçkin KABAK (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dr. Tuğba KONUK (Organizasyon Komitesi Üyesi)
- ❖ Ayşe ERYER (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Bahar OĞUL (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dilek ATILGAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Esra KÜTÜKÇÜ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Gülsen KOZ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Tuba İSPİR (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Tuğçe DALLI (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)

KATILIMCI LİSTESİ / LIST OF PARTICIPANTS

Yurt İçinden Katılımcılar / Participants from Turkey

- ❖ İbrahim ÖRNEK (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Seyhan TAŞ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Ahmet Yılmaz ATA (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Rahmi ÇETİN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Enver GÜNEY (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Mustafa BAYLAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ İlyas OKUMUŞ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Hüseyin AĞIR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
- ❖ Mustafa ILDIRAR (Çukurova Üniversitesi)
- ❖ Aliye AKIN (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
- ❖ Sena TÜRKMEN (Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi)
- ❖ Ferid ÖNDER (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Sefa ÖZBEK (Tarsus Üniversitesi)
- ❖ Onur ÇELİK (İstanbul Gelişim Üniversitesi)
- ❖ Burak UĞUR (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Seçkin KABAK (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dilek ATILGAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Tuba İSPİR (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Esra KÜTÜKÇÜ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Gülsen KOZ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Bahar OĞUL (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Tuğçe DALLI (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Aslı ÖZEN ATABEY (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Dilek TUĞLU DUR (İskenderun Teknik Üniversitesi)
- ❖ Gülferah ERTÜKMEN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Hüseyin ÇELİK (Kilis 7 Aralık Üniversitesi)
- ❖ Mehtap KARAYAZI (Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi)
- ❖ Selvi YILDIRIM (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Ayşe ERYER (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Tuğba KONUK (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Javed ZAFAR (Karabük Üniversitesi)
- ❖ İzhar ULLAH (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
- ❖ Muhammad Danish TOOR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
- ❖ Mohammed ABDULKARIM (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Abdulkarim Abdulaziz LAKMES (Harran Üniversitesi)
- ❖ Vahide BULU (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Cuma SONGUR (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Övgü AÇIKSÖZLÜ (Yalova Üniversitesi)
- ❖ İlбey VAROL (Yalova Üniversitesi)
- ❖ Nur Neşe ŞAHİN (Yalova Üniversitesi)
- ❖ Gülsüm DEMİR KAYA (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
- ❖ Oğuzhan KARA (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ İbrahim Taner AKKOÇ (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
- ❖ Gizem ERSOY (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
- ❖ Ezgi DEMİRKIRAN (Süleyman Demirel Üniversitesi)
- ❖ Ahmet ÜNLÜ (Aydin Adnan Menderes Üniversitesi)
- ❖ Yusuf Kenan PAKYARDIM (ODTÜ)

- ❖ Musaeb Mohamed Aldawaini ALGADI (Karabük Üniversitesi)
- ❖ Taylan Taner DOĞAN (Kırıkkale Üniversitesi)
- ❖ Aysun ÖZEN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
- ❖ Sevim ÖZKAN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
- ❖ Güler GÜNSOY (Anadolu Üniversitesi)
- ❖ Yasin SEVER (Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi)
- ❖ Murat SEZİK (İnönü Üniversitesi)
- ❖ Emir HALABİ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Ali Osman YILMAZ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Harun SEYMENLER (Bursa Teknik Üniversitesi)
- ❖ Anıl AKGÜL (Bursa Teknik Üniversitesi)
- ❖ Yusuf UCA (Bursa Teknik Üniversitesi)
- ❖ Samet ÖZTÜRK (Bursa Teknik Üniversitesi)
- ❖ Omair ANAS (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
- ❖ Hamis Miraji Ally SİMBA (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
- ❖ Rabia Meriem BENBOUZİANE (İstanbul Teknik Üniversitesi)
- ❖ Ahmad Hesham ABDULLATİF (Harran Üniversitesi)
- ❖ Hikmet KURAN (Kapadokya Üniversitesi)
- ❖ Sevilay SARI (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Bilgen AKMERMER (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
- ❖ Hatice Koçar UZAN (Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi)
- ❖ Esra TORUN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)
- ❖ Ahmed HAMMADA (Atatürk Üniversitesi)
- ❖ Avni BİRİNÇİ (Atatürk Üniversitesi)

Yurt Dışından Katılımcılar / Participants from Abroad

- ❖ Abderrezak BENHABIB (University of Tlemcen / ALGERIA)
- ❖ Abdul BASIT (The University of Agriculture Peshawar / PAKISTAN)
- ❖ Samia Mohamed NOUR (University of Khartoum / SUDAN)
- ❖ Eiman NOUR (Linköping University / SWEDEN)
- ❖ Fahmeda NAHEED (An Garda Síocháin / IRELAND)
- ❖ Colette FÍNN (An Garda Síocháin / IRELAND)
- ❖ By Ini USANGA (Ireland Peace Commissioner / IRELAND)
- ❖ Ado MAZOMBE (Ireland Peace Commissioner / IRELAND)
- ❖ Mohamed BENBOUZIANE (University of Tlemcen / ALGERIA)
- ❖ Fatima BENBOUZIANE (University of Tlemcen / ALGERIA)
- ❖ Jawhar KHELKHAL (Abou Bekr Belkaid University Tlemcen / ALGERIA)
- ❖ Seyil NAJİMUDİ NOVA (Kyrgyzstan-Turkey Manas University / KYRGYZSTAN)
- ❖ Zamira OSKANBAEVA (Kyrgyzstan-Turkey Manas University / KYRGYZSTAN)
- ❖ Farnoush FALLAHPOUR (Ferdowsi University of Mashhad / IRAN)
- ❖ Mojtaba HOSSEİNİ (Ferdowsi University of Mashhad / IRAN)
- ❖ Mohammad Khajeh HOSSEİNİ (Ferdowsi University of Mashhad / IRAN)
- ❖ Mostafa CHESHMİ (Ferdowsi University of Mashhad / IRAN)
- ❖ Mahboobeh MOLLAEE (Ferdowsi University of Mashhad / IRAN)
- ❖ Nassima SEMMACHE (University of TLEMCEN / ALGERIA)

AVRASYA SOSYO-EKONOMİK ARAŞTIRMALAR DERNEĞİ

V. ULUSLARARASI KAHRAMANMARAŞ YÖNETİM, EKONOMİ VE SİYASET KONGRESİ, 15-17 /09/2022 – BURSA
5TH INTERNATIONAL KAHRAMANMARAŞ MANAGEMENT, ECONOMICS AND POLITICS CONGRESS, 15-17 /09/2022 – BURSA – TÜRKİYE

GLOBAL ENERGY GEOPOLITICS AFTER UKRAINE WAR

Javed ZAFAR¹

Abstract

In the post-cold war era, Russia emerged as one of the energy suppliers, especially to Europe. Many times Russia used its gas supply to achieve political and diplomatic goals. Because of the Ukraine war, western countries imposed many sanctions on Russia, including on its oil and gas trade. Russia is the world's third-largest oil producer and supplier and plays a vital role in the global energy supply.

Arab countries are also not unconditionally supporting the western energy strategy in the Russian energy alternative. The proposed paper will discuss the post-Ukraine crisis global energy scenario. Many major oil and gas consumers like India and China struggle to maintain their supply because of western sanctions on Russia. Proposed papers will examine the impact of the sanctions on Russian energy on developing countries and big consumers. European and other countries are working on different alternatives. The proposed paper will analyze different proposed alternatives debated by different stakeholders. Producers' countries, including Arab countries, also maintaining a balance between the West and Russia. The proposed paper will debate producers' countries strategies amid the global energy crisis because of the Ukraine war.

Keywords: Energy, Geopolitics, Ukraine war, International Politics, Crisis, Alternatives.

¹ Karabük Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Karabük, Türkiye.
tojavedzafar@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3687-4442>.

ENERGY RESOURCES AND PROSPECTS FOR TRANSITION TO GREEN ECONOMY IN SUDAN

Samia Satti Osman Mohamed Nour¹

Abstract

Since long, Energy is one of the most important inputs for economic growth and development, Energy is at the heart of the achievement of many of the United Nations (UN) Sustainable Development Goals (SDGs) in world countries including Sudan. The UN Sustainable Development Goal (SDG 7) aims to ensure access to affordable, reliable, sustainable, and modern energy for all by 2030. This paper aims to provide an overview of the status of nonrenewable and renewable energy resources in Sudan and discuss prospects for transition to Green Economy in Sudan. We use the descriptive and comparative approaches and use secondary data on energy resources obtained from national and international sources. We provide important contribution to the literature, for instance, from a supply-demand perspective; we examine the pattern and determinants of supply of and demand for renewable and nonrenewable energy resources in Sudan. From an economic perspective and from a sustainable development perspective, we explain the importance of renewable energy resources for enhancing economic growth, sustainable development, and transition to a Green Economy in Sudan. We assess the progress towards achievement of SDG7 in Sudan. We provide sound policy recommendations for enhancing renewable energy resources, Green Economy, and sustainable development in Sudan.

Keywords: Renewable energy resources, nonrenewable energy resources, Green Economy, economic development, sustainable development, Sudan.

¹Khartoum University, Department of Economics, Khartoum Sudan, samiasatti@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0002-5030-717X>

VERMICOMPOST: A GATEWAY TO CLIMATE SMART SUSTAINABLE AGRICULTURE

*Izhar Ullah*¹

*Abdul Basit*²

*Muhammad Danish Toor*³

Abstract

There is a crucial problem of disposing bio-waste in a safer way. These wastes can be converted into valuable composts which have long been recognized in agriculture as beneficial for plant growth and yield and the maintenance of soil fertility rather than when they are directly applied. Therefore, the aim of this review is to emphasize the importance and use of vermicompost as a gateway to climate smart sustainable agriculture. In this respect, efforts have been made to products of nutrient rich high-quality food in feasible way to ensure bio-safety towards sustainable agriculture. Sustainable agriculture is an alternative farming to agrochemicals, which means meeting society's present food and textile needs, without compromising the ability of future generations to meet their needs. Use of Vermicompost is an eco-friendly approaches that not only ensures food safety but also adds to the biodiversity of soil and improve plant tolerance against plant stresses. Vermicompost is an essential component of organic farming and play crucial role in maintaining long term soil fertility and sustainability and would be a viable alternative for farmers to increase productivity per unit area in organic farming for an era of prosperity and clean environment.

Keywords: Climate smart agriculture, Vermicompost, Eco friendly, Organic farming, Biotic and abiotic stress.

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Department of Horticulture, Samsun-Türkiye, 18211499@stu.omu.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0001-9992-6185>

²The University of Agriculture, Department of Horticulture, Peshawar-Pakistan, <https://orcid.org/0000-0001-6755-9659>

³Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Department of Soil Science and Plant Nutrition, Samsun-Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-5791-3861>

BİREYSEL ÖZELLİKLERİN SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ TALEBİNE ETKİSİ: TRA1 BÖLGESİ ÖRNEĞİ

*Ahmed Hammada*¹
*Avni Birinci*²

Öz

Araştırmada TRA1 Düzey 2 Bölgesi illerinde (Erzurum, Erzincan ve Bayburt), bölgedeki hane halklarının bireysel özelliklerin süt ve süt ürünlerini talebine etkisi ölçülmeli temel olarak belirlenmiştir.

Hane halkı gelir yönünden 4 gruba ayrılmıştır. Aylık geliri 2 000 TL ve daha düşük gelire sahip haneler düşük gelir grubuna, 2 000-4 000 TL arasında gelire sahip haneler orta gelir grubuna, 4 001-6 000 TL arasında gelire sahip haneler yüksek gelir grubuna ve 6 000 TL’den fazla gelire sahip haneler çok yüksek gelir dahil edilmiştir. Ayrılan gruplara göre TRA1 bölgesinde % 8,25’i 1. gelir grubunda, % 59,50’si 2. gelir grubunda, % 23,25’ü 3. gelir grubunda ve % 9,00’u 4. gelir grubunda yer almaktadır.

Bu araştırma sonuçlarına göre, TRA1 bölgesinde katılımcıların büyük çoğunluğunda düzenli olarak süt içme alışkanlığının bulunmadığı, sadece katılımcıların % 26,25’inin her gün düzenli olarak süt tüketikleri belirlenmiştir. Katılımcıların %38,25’i süt fiyatlarının normal olduğunu, %32,50’si süt alırken en çok yağ oranına dikkat ederek süt aldıklarını, %48,25’i ambalaj olarak cam kutuyu tercih ettiklerini, %52,25’i alım yeri olarak öncelikle marketleri tercih ettiklerini, %54,75’lük kısmı ise içme sütü tüketim tercihi konusunda etkilendikleri kaynakların radyo ve televizyon olduğunu beyan etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: TRA1 Bölgesi, Süt, Süt Ürünleri, Tüketim.

THE EFFECT OF INDIVIDUAL FEATURES ON THE DEMAND FOR MILK AND DAIRY PRODUCTS: THE EXAMPLE OF THE TRA1 REGION

Abstract

In the study, the main objective was to measure the effect of individual characteristics of households in the TRA1 Level 2 Region provinces (Erzurum, Erzincan and Bayburt) on the demand for milk and dairy products.

Households are divided into 4 groups in terms of income. Households with a monthly income of 2 000 TL or less belong to the low-income group, households with a monthly income of 2 000-4 000 TL to the middle-income group, households with a monthly income of between 4001-6 000 TL to the high-income group and more than 6 000 TL. Households with very high incomes are included. According to the separated groups, 8.25% are in the 1st income group, 59.50% are in the 2nd income group, 23.25% are in the 3rd income group and 9.00% are in the 4th income group in the TRA1 region.

Keywords: TRA1 Region, Milk, Dairy Products, Consumption.

¹Atatürk Üniversitesi Tarım İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Erzurum, ahmadhammada1983@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9709-4282>

²Atatürk Üniversitesi Tarım İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Erzurum, <https://orcid.org/0000-0003-0370-1454>

KIRILGAN BEŞLİ ÜLKELERİNDE REEL EFEKTİF DÖVİZ KURUNUN TURİZM İHRACATI, İTHALATI VE TİCARET DENGESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Burak UĞUR¹

Öz

Ekonomi literatüründe reel efektif döviz kurunun ihracatu arttırıp, ithalati düşürmesi ve bu yolla dış ticaret açığını azaltması J eğrisi ile açıklanmaktadır. Kirilgan Beşli ülkeleri (Endonezya, Brezilya, Hindistan, Güney Afrika ve Türkiye), 2013 yılından itibaren Amerika Merkez Bankası'nın parasal genişlemeyi azaltmasının döviz kurlarında düşüşe (ulusal paranın değer kaybı) neden olduğu beklenisi olan ülkelerdir. Bu ülkeler yüksek cari açık vermektedir ve cari açığın kapanmasında turizm gelirleri katkı vermektedir. Bu durumdan hareketle Kirilgan Beşli ülkelerinde ulusal paranın reel olarak değer kaybının turizm ihracatı, ithalatı ve ticaret dengesi üzerindeki uzun dönemli etkisinin tespit edilmesi oldukça önemli bir hale gelmiştir. Bu bilgiler işığında yapılan çalışmada, 2005-2020 dönemi arasında Kirilgan Beşli ülkeleri açısından reel efektif döviz kurunun uzun dönemde turizm ihracatı, ithalatı ve ticaret dengesi üzerindeki etkisi panel eşbüütünleşme analizi ile incelenmiştir. Ulaşılan bulgular, Kirilgan Beşli ülkelerinde reel efektif döviz kurundaki %1'lik bir düşüşün turizm ithalatını %0.44, turizm ticaret dengesini ise %0.47 azalttığını, ihracatı ise etkilemediğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kirilgan Beşli Ülkeleri, Reel Efektif Döviz Kuru, Turizm İhracatı, Turizm İthalatı, Turizm Ticaret Dengesi.*

THE EFFECT OF REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE ON TOURISM SERVICES EXPORTS, IMPORTS AND TRADE BALANCE: THE CASE OF THE FRAGILE FIVE

Abstract

In the economic literature, the fact that the real effective exchange rate increases exports and decreases imports and thus reduces the foreign trade deficit is explained by the J curve. The Fragile Five countries (Indonesia, Brazil, India, South Africa and Turkey) are countries that expect that since 2013, the Central Bank of America's reduction in monetary expansion will lead to a decrease in exchange rates (depreciation of the national currency). These countries have high current account deficits and tourism revenues contribute to closing the current account deficit. Based on this situation, it has become very important to determine the long-term impact of the real depreciation of the national currency on tourism services exports, imports and trade balance in fragile five countries. In the light of this information, the effect of real effective exchange rate on tourism exports, imports and trade balance in the long term for Fragile Five countries between 2005 and 2020 was examined by panel co-integration analysis. The findings obtained showed that a 1% decrease in the real effective exchange rate in the Fragile Five countries reduced tourism services imports by 0.44% and tourism trade balance by 0.47%, while it did not affect exports.

Keywords: *Fragile Five Countries, Real Effective Exchange Rate, Tourism Services Exports, Tourism Services Imports, Tourism Trade Balance.*

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, burakugur89@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-9056-8035>

TÜRKİYE'DEKİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ EKOLOJİ VE BİYOÇEŞİTLİLİRİN KORUNMASINDAKİ ROLLERİ

Murat SEZİK¹

Öz

Sanayi devriminden sonra insanoğlu çevresini hızla tüketmeye başlamış ve nihayetinde gezegeni geri döntülemez bir ölçüde tahrif etmiştir. Çevre kirliliği, ormansızlaşma ve atmosfere salınan gazların etkisiyle her geçen gün yaşanılması daha da zor olan yeryüzünde ortaya çıkan "ekolojik krizin" en azından hafifletilmesi gerekmektedir. Bu konuda uluslararası topluma, devletlere, siyasal partilere, sivil toplum kuruluşlarına (STK) ve hatta bireylere daha fazla sorumluluk düşmektedir.

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de, STK'ların ekoloji ve biyoçeşitliliğin korunması adına neler yaptıklarını ve yapabileceklerini incelemektir. Çalışmada literatüre, gözleme ve görüşmelere dayalı nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Türkiye'de sayıları sınırlı olan ve çevre konusundaki duyarlı bireyleri organize ederek bilinç oluşturmaya çalışan STK'ların Ekoloji ve Biyoçeşitlilik korumak adına gerçekleştirdikleri etkinlikler, faaliyet alanları ve yöneldikleri kitleler ele alınmıştır.

Çalışmanın sonucunda STK'ların demokratik dünya 'da ve Türkiye'de yaşanan ekolojik krizin önlenmesinde zaman zaman oldukça etkili olduğu görülmüş, STK'ların mevcut durumlarını daha da güçlendireceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Ekolojik Kriz, Ekoloji, Biyoçeşitlilik, Sivil Toplum Kuruluşu.*

THE ROLES OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS IN TURKEY IN CONSERVATION OF ECOLOGY AND BIODIVERSITY

Abstract

After the industrial revolution, human beings started to consume their environment rapidly and ultimately destroyed the planet to an irreversible extent. The "ecological crisis" emerging on earth, which is becoming more and more difficult to live with each passing day, due to environmental pollution, deforestation and gases released into the atmosphere, should at least be mitigated. More responsibilities fall on the international community, states, political parties, non-governmental organizations (NGOs) and even individuals in this regard.

The aim of this study is to examine what NGOs do and can do for the protection of ecology and biodiversity in Turkey. Qualitative research method based on literature, observation and interviews was used in the study. The activities, fields of activity and audiences of the NGOs, which are limited in number in Turkey and try to raise awareness by organizing environmentally sensitive individuals, in order to protect Ecology and Biodiversity are discussed.

As a result of the study, it was seen that NGOs were quite effective from time to time in preventing the ecological crisis in the democratic world and in Turkey, and it was concluded that NGOs would further strengthen their current situation.

Keywords: *Ecological Crisis, Ecology, Biodiversity, Non-Governmental Organization.*

¹İnönü Üniversitesi İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Kentleşme ve Çevre Sorunları Ana Bilim Dalı, Malatya, Türkiye,
murat.sezik@inonu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4512-2346>

GÖC VE ÇEVRE KİRLİLİĞİ İLİŞKİSİ İÇİN AMPİRİK BİR ANALİZ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Onur ÇELİK¹

Öz

Uluslararası göç hareketlerinin göç alan bölgelerdeki birçok olguyu etkilediği yapılan araştırmalarda sıkılıkla karşılaşılan bir durumdur. Yeni bir problematik alan olarak göçün açıklayıcı değişken konumu, göç hareketleri ve çevresel faktörleri yakınsatırken; göçün çevre kirliliği üzerindeki etkisinin bir araştırma konusu olarak karşımıza çıkmasına kaynaklık etmektedir. Bu çalışmada, Türkiye'ye yönelen uluslararası göç hareketlerinin çevresel göstergelerden olan ve çevre kirliliğinin bir göstergesi olan karbondioksit emisyon değeri ($co2/kt$) üzerindeki etkisinin empirik olarak 1990-2019 dönemi için araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmada, zaman serisi analizinden yararlanılmış; Genişletilmiş Dickey Fuller ve Phillips Peron Birim Kök Testi, Johansen Eş Büütünleşme Testi, Vektör Hata Düzeltme Modeli ve Dinamik En Küçük Kareler (DOLS) regresyon analizi kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre göç hareketleri ve karbondioksit emisyon değeri hem uzun hem de kısa dönemde birlikte hareket etmektedir. Ayrıca katsayı ve yön tahmini için, göç hareketlerinin Türkiye'de referans dönem için $co2$ değerini artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Göç hareketlerinde meydana gelen %1'lük artış, $co2$ değerinde %0.07'lük bir artış meydana getirirken; göç hareketlerindeki değişim, $co2$ değerindeki değişimin yaklaşık %63'ünü açıklamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, $Co2$, Çevre Kirliliği, Türkiye.

AN EMPIRICAL ANALYSIS FOR THE RELATIONSHIP BETWEEN MIGRATION AND ENVIRONMENTAL POLLUTION: THE CASE OF TURKEY

Abstract

It is a situation that is frequently encountered in researches that international migration movements affect many phenomena in the immigrant receiving regions. As a new problematic area, the explanatory variable location of migration converges migration movements and environmental factors; that is the source of impact of migration on environmental pollution as a research topic. In this study, it is aimed to empirically investigate effect of international migration movements towards Turkey on the carbon dioxide emission value ($co2/kt$), which is an environmental indicator and indicator of environmental pollution, for the period 1990-2019. In the research, while time series analysis is used; benefited from Extended Dickey Fuller and Phillips Peron Unit Root Test, Johansen Cointegration Test, Vector Error Correction Model and Dynamic Least Squares (DOLS) Regression Analysis. According to the findings obtained from the study, migration movements and carbon dioxide emission values move together in both the long and short term. In addition, for coefficient and direction estimation, it is concluded that migration movements increased the $co2$ value for the reference period in Turkey. While the 1% increase in migration movements creates a 0.07% increase in $co2$ value; the change in migration movements explains about 63% of the change in $co2$ value.

Keywords: Migration, $Co2$, Environmental Pollution, Turkey.

¹İstanbul Gelişim Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, İstanbul, Türkiye, cetink.onur027@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-5990-6128>

TURİZM VE EKONOMİK ÖZGÜRLÜKLER ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÜZERİNE AMPİRİK BİR UYGULAMA

Seyhan TAŞ¹
Tuba İSPİR²
Dilek ATILGAN³

Öz

Turizm, yaratmış olduğu istihdam olanakları ve ülkeye sağladığı döviz girişi ile ekonomik büyümeye ve ülke gelir seviyesi artışına katkı sağlayan bir sektör olarak kabul edilmektedir. Ekonomik özgürlük bireylerin hiçbir müdahale olmaksızın kendi iradeleri doğrultusunda arzu ettikleri ekonomik faaliyetleri gerçekleştirmesi ve gelirlerini istedikleri şekilde kullanabilmelerini ifade etmektedir. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı Türkiye'de turizm ile ekonomik özgürlük arasındaki ilişkiyi 1995-2020 dönemine ait yıllık veriler kullanılarak incelemektir. Türkiye'de turizm ve ekonomik özgürlük arasındaki uzun dönemli ilişkinin tespiti için Johansen Eşbüütünleşme analiz yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, Türkiye'de incelenen dönem itibarıyle ülkeye gelen turist sayısı ile ekonomik özgürlük arasında uzun dönemli ilişki olduğunu göstermektedir. Ayrıca FMOLS (Full Modified Ordinary Least Square), DOLS (Dynamic Ordinary Least Square) ve CCR (Canonical Cointegration Regression) yöntemleriyle elde edilen uzun dönem katsayı tahmin sonuçları ekonomik özgürlüklerdeki bir artışın ülkeye gelen turist sayısını artttırduğu yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Ekonomik Özgürlük, Türkiye.

THE RELATIONSHIP BETWEEN TOURISM AND ECONOMIC FREEDOMS: AN EMPIRICAL APPLICATION ON TURKEY

Abstract

Tourism is considered as a sector that contributes to economic growth and increase in the country's income level with the employment opportunities it has created and the foreign exchange inflow it provides to the country. Economic freedom refers to the ability of individuals to carry out the economic activities they desire in accordance with their own will without any interference and to use their income in the way they want. In this context, the main purpose of the study is to examine the relationship between tourism and economic freedom in Turkey using annual data for the period 1995- 2020. Johansen Co-integration analysis method was used to determine the long-term relationship between tourism and economic freedom in Turkey. The findings show that there is a long-term relationship between the number of tourists coming to the country and economic freedom for the period examined in Turkey. In addition, the long-term coefficient estimation results obtained by FMOLS, DOLS and CCR methods indicate that an increase in economic freedoms increases the number of tourists coming to the country.

Keywords: Tourism, Economic Freedom, Türkiye.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye. seyhantas1@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9671-4838>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, 100/2000 Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş, Türkiye, tubakara0203@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-2887-2711>

³Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, 100/2000 Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş, Türkiye, d_kurt_27@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3776-558X>

OECD ÜLKELERİNDE SERA GAZI SALINIMI VE SAĞLIK HARCAMA İLİŞKİSİ: YATAY KESİT BAĞIMLILIĞI ALTINDA PANEL VERİ ANALİZİ

Seyhan TAŞ¹
Dilek ATILGAN²
Tuba İSPİR³

Öz

Sanayileşme süreci ile artan enerji tüketimi ve gelişen teknoloji birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Özellikle artan sera gazı saliniminin yol açtığı küresel ısınma ve çevre tahribatı insan sağlığını olumsuz yönde etkileyerek sağlık harcamalarının artmasına neden olmuştur. Bu doğrultuda çalışma, 1995-2018 dönemi için seçilmiş OECD ülkelerinde sera gazı saliniminin sağlık harcama üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Analizlerde, "yatay kesit bağımlılığını dikkate alan Westerlund ve Edgerton (2007)'un LM panel eşbüütünleşme ve eşbüütünleşme katsayıları Eberhardt & Bond (2009) tarafından geliştirilen Augmented Mean Group (AMG)" tahminci kullanılmıştır. Buna göre, seçilmiş OECD ülkelerinde sera gazı salinimında meydana gelen bir değişikliğin sağlık harcaması üzerindeki etkisinin ülkelere göre farklılığı gösterdiği belirlenmiştir. Ülke bazında sonuçlar, Hollanda, İtalya, İrlanda, Portekiz, Polonya ve Türkiye'de sera gazı salinimundaki %1 lik bir artışın sağlık harcamasını yaklaşık olarak sırasıyla, %0.78, %0.54, %0.61, %0.62, %4.56, %0.48 artttığı yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Sera Gazi Salinimi, Sağlık Harcaması, OECD Ülkeleri.

ECONOMIC GROWTH EFFECT OF AGRICULTURAL EXPORTS IN TURKEY

Abstract

Increasing energy consumption with the industrialization process and developing technology have brought many problems. In particular, global warming and environmental destruction caused by increased greenhouse gas emissions have negatively affected human health, leading to an increase in health expenditures. In this direction, the study aims to investigate the effect of greenhouse gas emissions on health expenditures in selected OECD countries for the period 1995-2018. In the analyses, "Westerlund and Edgerton's (2007)'s LM panel cointegration and cointegration coefficients, Augmented Mean Group (AMG)" estimator developed by Eberhardt & Bond (2009) was used. Accordingly, it has been determined that the effect of a change in greenhouse gas emissions in selected OECD countries on health expenditure differs according to countries. Results on the basis of country, the Netherlands, Italy, Ireland, Portugal, Turkey, Poland and greenhouse gas emissions in a 1% increase in health expenditure of approximately respectively, %0.78, %0.54, %0.61, %0.62, %4.56, %0.48 in the direction of increase.

Keywords: Greenhouse Gas Emissions, Health Expenditure, OECD Countries.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, seyhantas1@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9671-4838>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, 100/2000 Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş, Türkiye, d_kurt_27@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3776-558X>

³Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, 100/2000 Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş, Türkiye, tubakara0203@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-2887-2711>

AVRASYA SOSYO-EKONOMİK ARAŞTIRMALAR DERNEĞİ

V. ULUSLARARASI KAHRAMANMARAŞ YÖNETİM, EKONOMİ VE SİYASET KONGRESİ, 15-17 /09/2022 – BURSA
5TH INTERNATIONAL KAHRAMANMARAŞ MANAGEMENT, ECONOMICS AND POLITICS CONGRESS, 15-17 /09/2022 – BURSA – TÜRKİYE

NANOTECHNOLOGY BASED ENERGY SUSTAINABLE SYSTEMS

*Eiman NOUR*¹

Abstract

The whole world is striving for responsible development by transforming today's consumer societies into sustainable ones. To achieve this goal, solutions must be provided to create a green and clean environment that leads to the conservation of resources, energy-efficient infrastructure, and the reduction of waste and pollution.

Self-powered systems are a new emerging technology, which allows the use of a system or a device that gives energy without the need for external power like a battery or any other type of source. This technology can for example use harvested energy from sources around us such as ambient mechanical vibrations, noise, and human movement and convert it to electric energy using the piezoelectric effect.

The development of nanoscale devices a “nanogenerator” to convert energy from the environment into electric energy would facilitate the development of self-powered systems relying on nano-devices. In recent years, various articles have reported the utilization of the piezoelectric properties of zinc oxide (ZnO) nanostructures, but most of these efforts have focused on studying single ZnO nanowire (NW).

Keywords: Sustainable Energy Systems, Nanotechnology, Piezoelectric effect, Zinc Oxide Nanowires (NWs).

¹Linköping University, Department of Science and Technology, Norrköping, Sweden,
eimannour8@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4977-1506>

SEÇİLMİŞ YÜKSELEN PİYASA EKONOMİLERİİNDE 1990'LARDAN GÜNÜMÜZE KARBON AYAK İZİ GÖRÜNÜMÜ

Yasin SEVER¹

Öz

Son zamanlarda en çok tartışılan konuların başında küresel ısınma ve iklim değişikliği gelmektedir. Bu konuların sürekli gündemde yer olması sera gazı emisyonları üzerine tartışmaların artmasını sağlamış, bu da karbon ayak izi kavramının gündeme gelmesine neden olmuştur. Karbon ayak izi; insan faaliyetleri sonucu karbondioksit cinsinden atmosfere salınan sera gazı miktarının artmasıyla birlikte insanların çevreye vermiş olduğu zararın bir göstergesidir. Bu çalışmada; karbon ayak izinin tanımı, neden önemli olduğu ile yükselen piyasa ekonomileri içerisinde yer alan Türkiye, Rusya, Çin, Brezilya, Meksika, Endonezya ve Güney Afrika'nın 1990'lardan günümüze karbon ayak izi görünümleri hakkında bilgi verilmiş, çalışma sonucunda Rusya ve Brezilya'nın düşük karbon ekonomisine sahip daha çevreci ülke oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Karbon Ayak İzi, Küresel ısınma, İklim Değişikliği.

IN SELECTED EMPIRE MARKET ECONOMIES CARBON FOOTPRINT OUTLOOK FROM THE 1990S TO THE PRESENT

Abstract

Global warming and climate change are among the most discussed topics recently. The fact that these issues are constantly on the agenda has increased the discussions on greenhouse gas emissions, which has led to the concept of carbon footprint. Carbon footprint; It is an indicator of the damage caused by humans to the environment with the increase in the amount of greenhouse gas released into the atmosphere as carbon dioxide as a result of human activities. In this study, carbon footprint with the definition of why it is important for emerging market economies is located in Turkey, Russia, China, Brazil, Mexico, Indonesia, and South Africa in the early 1990s to the present day carbon footprint of the views given information about the study as a result of a low-carbon economy in Russia and Brazil, with a country have been seen as more environmentally friendly.

Keywords: Carbon Footprint, Global Warming, Climate Change.

¹Ömer Halis Demir Üniversitesi, İktisat Ana Bilim Dalı, Niğde, Türkiye, yasinsever@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9705-3082>

AVRASYA SOSYO-EKONOMİK ARAŞTIRMALAR DERNEĞİ

V. ULUSLARARASI KAHRAMANMARAŞ YÖNETİM, EKONOMİ VE SİYASET KONGRESİ, 15-17 /09/2022 – BURSA
5TH INTERNATIONAL KAHRAMANMARAŞ MANAGEMENT, ECONOMICS AND POLITICS CONGRESS, 15-17 /09/2022 – BURSA – TÜRKİYE

OPTIMAL DESIGN OF HYBRID RENEWABLE ENERGY SYSTEMS FOR LIBYA ECONOMIC AREA (CASE STUDY)

Musaeb Mohamed Aldawaini Algadi ¹

Öz

This study aims to verify the usage of various renewable energy sources as an alternative approach to feed a commercial area in Libya, where the Homer software was used to design different hybrid energy-source systems to feed an electric load, conduct a simulation of the system in different cases and compare the results. The results showed that relying on a hybrid system with more than one renewable energy source ensures more stability for the system and less cost of producing energy. Besides, it is confirmed that the effectiveness of reliance on renewable energy sources as a viable alternative to producing energy at a cost that competes with the cost of producing energy using traditional sources in Libya, thus reducing carbon emissions, which represent 33.9% of total carbon emission resulting from the use of conventional energy in electricity production processes.

Key Words: Energy systems, renewable energy, Libya, hybrid energy sources, energy effectiveness.

¹Karabük Üniversitesi, Energy Systems Engineering, Karabük, Türkiye, mousab15@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0002-9672-4833>

AVRASYA SOSYO-EKONOMİK ARAŞTIRMALAR DERNEĞİ

V. ULUSLARARASI KAHRAMANMARAŞ YÖNETİM, EKONOMİ VE SİYASET KONGRESİ, 15-17 /09/2022 – BURSA
5TH INTERNATIONAL KAHRAMANMARAŞ MANAGEMENT, ECONOMICS AND POLITICS CONGRESS, 15-17 /09/2022 – BURSA – TÜRKİYE

COMMUNITY-BASED URBAN FARM AS A SUSTAINABLE FOOD PRODUCTION IN THE CITIES, CASE STUDY OF MASHHAD

Mohammad Khajeh Hosseini ¹

Farnoush Fallahpour ²

Mostafa Cheshm ³

Mahboobeh Mollaee ⁴

Abstract

World's population has strongly risen in the previous decades and this increase has not been symmetrical in urban and rural areas. Most of the rural population has migrated to the urban and pre-urban areas and this mitigation has been simultaneous with an intense land use change. The long-term effects of these changes have resulted in a loss of natural and green spaces in the cities which caused environmental and socio-economic problems. On the other hand, one of the major challenges of the current century is to produce sustainable food for a growing population. Urban agriculture may be one of the solutions for this challenges. Therefore, our study aimed to identify sustainability objectives of an intra-urban farm. The farm was located in Chehelbaze Park in Mashhad and managed based on community farm model. Four set of objectives related to environmental impacts, economic aspects, food production and social aspects were evaluated. The results indicated that social and agro-environmental criteria were more important than economic aspects for urban growers. Overall, urban agriculture could effectively influence on community resilience in cities and help in achieving the sustainable development goals.

Keywords: *Urban Farming, SDG, Sustainability, Environment.*

¹Ferdowsi University of Mashhad, Agrotechnology Department, Iran, <https://orcid.org/0000-0001-9931-0305>

²Ferdowsi University of Mashhad, Agrotechnology Department, Iran, f.fallahpour@um.ac.ir, <https://orcid.org/0000-0003-1390-8942>

³Ferdowsi University of Mashhad, Former PhD student, Agrotechnology Department, Iran.

⁴Ferdowsi University of Mashhad, Former PhD student, Agrotechnology Department, Iran, <https://orcid.org/0000-0002-6156-5668>

THE RELATION OF ENERGY CONSUMPTION AND ECONOMIC GROWTH IN TANZAINA

Hamis Miraji Ally Simba¹

Abstract

Purpose - This article aims to investigate the effect of energy consumption on economic growth in Tanzania. It uses data from World Bank (WB) which started from 1990 to 2019. The article uses variables of Energy consumption (EC) and Economic growth (GDP).

Methodology – The study uses the Augmented Dickey-Fuller (ADF) test for identifying stationary and nonstationary time series data, the Engel and Granger test for determination of the existence or absence of cointegration relationship, the Vector Error Correction Model (VECM) for determining the speed of adjustment (ECT) and Classical Granger-causality test for a causal relationship between economic growth and consumption. Findings- The core findings from the study are the cointegration relationship between Energy consumption (EC) and Economic growth (GDP), and a bidirectional causal relationship between energy consumption (EC) and Economic growth (GDP) in Tanzania.

Conclusion- This study provides information to Tanzanian policymakers with a new dimensional approach to Tanzanian economic growth through an increase in energy consumption use. Tanzania should invest in the short energy projects consumption that can facilitate and improve the economic development of domestic hoods.

Keywords: *Tanzania, GDP, EC, Engel and Granger test, Granger Causality test.*

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Department of Economics, Ankara, Türkiye, mirajihamisi@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-7970-9260>

TR42 BÖLGESİNDEN TURİZMİN BÖLGESEL KALKINMAYA ETKİSİ

İbrahim ÖRNEK¹
Aliye AKIN²

Öz

Tarım sektörü ve bu sektörden elde edilen ürünler hiç şüphesiz insanlık için vazgeçilmezdir. Bu nedenle tarım sektörünün ihtiyaçlarının iyi analiz edilerek sürekli karşılanması en önemli politik konular arasındadır. Ülkemizde tarım sektörünün ihtiyaçları devlet destekli olarak sübvansiyonlu (faizsiz-faiz indirimli) kredilerle ve sübvansiyonsuz krediler (işletme ve yatırım kredileri) ile karşılanmaktadır. Bu krediler konvansiyonel bankacılıkta tarım dışı sektörlerdeki kredilere benzer şekilde; katılım bankacılığında ise murabaha ürünü zemininde kullanılmaktadır. İslami finansın tarımsal üretimin finansmanı ürün gamında bulunan ancak ülkemizde uygulaması bulunmayan selem, musakat, muzaraa ve mugarese gibi ürünler de bulunmaktadır. Bu ürünler doğrudan üretici ile finansman kuruluşunun üretiminden önce akdedecekleri sözleşmeler ile üretimin başından sonuna kadar belirli aşamalarda bu üretimi ortaklaşa gerçekleştirmeleri esasına dayanmaktadır. Bu nedenle söz konusu ürünlerin hem tarımın gerçek ihtiyaçlarının tespit edilerek giderilmesinde; hem de ortaklaşa gerçekleştirilecek üretim sayesinde farklı iş disiplinlerinin tarımsal üretimi geliştirici birtakım politikaları da hayata geçirebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Tarımın Finansmanı, Katılım Bankacılığı, Alternatif İslami Finansman Türleri.

THE IMPACT OF TOURISM ON REGIONAL DEVELOPMENT IN TR42 REGION

Abstract

Interregional development differences bring along the problem of regional development, especially in developing countries. In this case, it is important for countries to develop development strategies by using their existing resources in the best way. Therefore, the tourism sector is seen as an important resource for the economies of countries experiencing regional development problems. The aim of the study is to analyze the impact of tourism on regional development in the TR42 (East Marmara) region. The tourism potentials and supply capacities of the provinces in the region were evaluated. In addition, the effect of East Marmara Development Agency (EMDA) on regional tourism has been examined. Secondary data were used in the study and statistical data related to the study were obtained from the Ministry of Culture and Tourism. According to this; It has been determined that Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce and Yalova provinces located in the TR42 region have important touristic values and various alternative tourism opportunities. It has been revealed that the province that provides the most benefit from tourism within the TR42 region is Kocaeli, and the province where tourism activities are realized at a lower level is Düzce.

Keywords: Tourism, Regional development, TR42 regional provinces.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, iornek@hotmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-6802-6341>

²Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Bolu, Türkiye, aliye.akin@ibu.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0001-8589-7547>

TÜRKİYE'NİN SAĞLIK TURİZMİ POLİTİKASI VE PAZAR PAYI ÜZERİNE BİR İNCELEME

*Vahide BULU¹
Cuma SUNGUR²*

Öz

Türkiye sağlık turizmi alanında dünya genelinde lider ülke olmayı hedefleyen bir ülkedir. Bu amaç doğrultusunda Türkiye birçok yasal ve reform çalışmaları yaparak lider ülke pozisyonuna gelmek ve rekabet avantajını sağlamaya çabası içerisindeindedir. Bu kapsamında Sağlık Bakanlığı 2013-2017 Stratejik Eylem Planında Türkiye'nin sağlık turizmi potansiyelini artırması gerektiği vurgulanmıştır. Bunu takiben 10.Kalkınma Planı 2014-2018 çerçevesinde sağlık turizmi alanındaki sorunların çözümü ve planlı ilerleme sağlanması amaçlanmıştır. 10'uncu Kalkınma Planına bağlı olarak hazırlanan eylem planları kapsamında sektörler arası entegrasyonu sağlamak için Şubat 2015 tarihinde "Sağlık Turizmi Koordinasyon Kurulu" kurulmuştur. Sağlanan tüm bu reform ve yasal düzenlemeler neticesinde birçok ülke ile ikili anlaşmalar yapılarak (Afganistan, Yemen, Arnavutluk, KKTC, Kosova, Bosna Hersek ve Azerbaycan vs.) sağlık turizmi pazar payı ve geliri konusunda önemli ilerlemeler sağlanmıştır. 2013 yılında 267.461 olan sağlık turisti sayısı, 2017 yılında 433.292 ve 2021 yılında 642.444 seviyelerine gelmiştir. Benzer ilerleme gelir seviyesinde de yaşanmıştır. Türkiye sağlık turizmi alanında 2013 yılında 772 Milyon 901 Bin Dolar, 2017 yılında 827 Milyon 331 Bin Dolar ve 2021 yılında 1 Milyar 48 Milyon 549 Bin Dolar gelir sağlanmıştır. Mevcut gelir ve pazar payı ile Türkiye medikal turizm konusunda dünyada lider ülkeler (ABD, Almanya ve Hindistan gibi ülkeler ile) arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Sağlık Turizmi Politikaları, Pazar Payı.

A REVIEW ON TURKEY'S HEALTH TOURISM POLICY AND MARKET SHARE

Abstract

Turkey is a country that aims to become the world's leading country in the field of health tourism. In line with this purpose, Turkey is in an effort to become a leading country and to gain competitive advantage by carrying out many legal and reform studies. In this context, it was emphasized in the 2013-2017 Strategic Action Plan of the Ministry of Health that Turkey should increase its health tourism potential. Following this, within the framework of the 10th Development Plan 2014-2018, it was aimed to solve the problems in the field of health tourism and to achieve planned progress. The 'Health Tourism Coordination Board' was established in February 2015 to ensure intersectoral integration within the scope of the action plans prepared in line with the 10th Development Plan. As a result of all these reforms and legal arrangements, bilateral agreements were made with many countries (Afghanistan, Yemen, Albania, TRNC, Kosovo, Bosnia and Herzegovina and Azerbaijan, etc.) and significant progress was achieved in health tourism market share and income. The number of health tourists, which was 267.461 in 2013, reached 433.292 in 2017 and 642.444 in 2021. Similar developments were experienced at the income level. In the field of health tourism in Turkey, 772 million 901 thousand dollars in 2013, 827 million 331 thousand dollars in 2017 and 1 billion 48 million 549 thousand dollars in 2021. With its current income and market share, Turkey is among the world's leading countries in medical tourism (with countries such as the USA, Germany and India).

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş, Türkiye, idebulu@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-3014-1125>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0002-1992-0742>

Keywords: Organic Farming, Turkey, Foreign Trade.

ŞANLIURFA'DA YAŞAYAN SURIYELİ MÜLTECİLERİN ET VE ET ÜRÜNLER TÜKETİM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

Ahmad Hesham Abdullatif¹

Öz

2011 yılında Suriye'de ortaya çıkan iç savaş neticesinde yaşanan göç hareketinden en çok etkilenen ülke Türkiye olmuştur. Şanlıurfa ili Türkiye'de mültecilerin barındığı iller sıralamasında İstanbul'dan sonra ikinci sırada yer almaktadır. Nisan 2019 verilerine göre il genelinde kayıtlı 450 000 Suriyeli sığınmacı bulunmaktadır. Bu çalışmada göç hareketinin mültecilerin değişen yaşam koşulları neticesinde et tüketim alışkanlıklarına ne tür bir etkisinin olduğu incelenmeye alınmıştır. Şanlıurfa ilinde mültecilerin et ve et ürünleri tüketimi ile ilgili bir çalışma henüz yapılmamış olup, bu çalışma bir ilkdir. Çalışmada kullanılan veriler 2019 yılı Mayıs ayında derlenmiş olup, verilerin elde edilmesinde Google Drive ve yüz yüze olmak üzere toplam 890 anket çalışması yapılmış ve bunun yanı sıra 2 farklı grupla odak grup görüşmeleri gerçekleştirılmıştır. Çalışmada tanımlayıcı istatistikler ve frekansların yanı sıra hane halklarının göç öncesi ve göç sonrası et ve et ürünleri tüketimindeki değişimlerin değerlendirilmesine yönelik ki-kare testi ve logistik regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları et tüketim alışkanlıklarının da beyaz et tüketiminin arttığı, kırmızı et tüketiminin azaldığı, bireylerin alındıkları yardım ve elde ettikleri gelirlere bağlı olarak et tüketimlerinin istatistiksel olarak anlamlı bir değişim gösterdiği tespit edilmiş ve buradan hareketle mültecilerin göç öncesi ve göç sonrası durumları karşılaştırıldığında değişen yaşam koşulları neticesinde tüketim alışkanlıklarının olumsuz yönde etkilendiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mülteciler, Et ve Et Ürünleri Tüketimi, Ki-kare Testi, Şanlıurfa.

EXAMINING THE CONSUMPTION OF MEAT AND MEAT PRODUCTS OF SYRIAN REFUGEES LIVING IN ŞANLIURFA

Abstract

Turkey was the country most affected by the migration movement in Syria in 2011 as a result of the civil war. Sanliurfa province ranks second in Turkey after Istanbul in the ranking of the provinces where refugees are housed. According to 2019 data, there are 450,000 Syrian registered across the province. In this study, it was examined what effect the migration movement had on meat consumption habits as a result of changing living conditions of refugees. The data used in the study was compiled in May 2019, and a total of 890 surveys were conducted in obtaining data, including Google Drive and face-to-face, as well as focus group interviews with 2 different groups. In addition to identifying statistics and frequencies, the study analyzed ki-square test and logistic regression analysis aimed at evaluating changes in the consumption of meat and meat products before and after migration of households. Analysis results found that meat consumption habits also increased, red meat consumption decreased, meat consumption showed a statistically significant change in meat consumption due to the aid and incomes they received, and from there, consumption habits were negatively affected by changing living conditions when comparing the pre-migration and post-migration situations of refugees.

Keywords: 7 Refugees, Meat and Meat Products Consumption, Ki-square Test, Sanliurfa.

¹ Harran Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Şanlıurfa Türkiye, ahmadabdullatif87@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4192-7545>

GREEN POLICY-A CASE STUDY OF IRELAND

*Fahmeda NAHEED*¹
*Colette FINN*²

Abstract

Covid-19 has caused severe international and health crises which threatened climate change too. It further impacted the eco-system, human health, greener environment and bio-diversity concerns. A Series of measures are under consideration by the governments, including, a carbon process system, environmental taxes, and emission reduction plans. Ireland is developing its own framework for the pathway out of the crisis. Ireland has been described by its current deputy prime minister as a climate laggard. With the formation of a 3-party coalition involving the Irish green Party, the Irish Government has enacted legislation which requires future Governments to reduce greenhouse gas emissions by 51% by 2030 & be net zero by 2050.

Ireland is doing this across three sectors – Transport, Energy & Agriculture. Gender equality, diversity and social recovery plans are the special focus of Irish governments. Department of Justice is taking many initiatives through the public service sector, including involving its National Police Service to work on gender equality, and diversity initiatives and develop strategies to specifically target vulnerable and underrepresented groups. This paper will focus on Ireland's green policy, specifically featuring the contemporary scope of government and its measures.

Keywords: Green Policy, Environment, Ireland.

¹An Garda Síocháin, fahmedanaheed@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0002-3977-6231>.

²An Garda Síocháin.

TÜRKİYE'DE ENERJİ KAYNAKLARI VE DÖVİZ KURLARI İLİŞKİSİ: WAVELET TABANLI NEDENSELLİK TESTLERİNDEN KANITLAR

Seyhan TAŞ¹
Sefa ÖZBEK²

Öz

Küreselleşme sürecinin derinleşmesi ile birlikte piyasalarda entegrasyon seviyesi artmıştır. Bu süreçte emtia piyasaları ile finansal piyasalar arasındaki ilişkiler dinamik hale gelmiştir. Sürdürülebilir ekonomik kalkınma hedefleri açısından enerji kaynakları ile döviz kurları ilişkisi önemli görülmektedir. Özellikle yenilenemez enerji kaynakları açısından küt kaynaklara sahip olan Türkiye'de söz konusu ilişkilerin tespiti ciddi önem taşımaktadır. Bu çalışmada finansal serbestleşme adımlarının hızlandığı 1990-2020 örneklem dönemine ait yenilenebilir ve yenilenemez enerji kaynakları ile döviz kurları arasındaki ilişki araştırılmaktadır. Ampirik yöntem olarak dönemler itibarıyle analiz yapılmasına izin veren Maximal Overlap Discrete Wavelet Transform (MODWT-Maksimum Örtüşük Kesikli Dalgacık Dönüşümü) kullanılarak Toda-Yamamoto Nedensellik analizinden yararlanılmıştır. Ampirik bulgulara göre yenilenemez enerji kaynakları ile döviz kurları arasında tüm dönemlerde (kısa, orta ve uzun vade) nedensellik ilişkisine rastlanmıştır. Yenilenebilir enerji kaynakları ile döviz kuru arasında ise sadece uzun vade de karşılıklı nedensellik ilişkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç Türkiye'de hem çevresel kalitenin artırılması hem de makroekonomik hedeflerin sürdürülebilirliğin sağlanması açısından uzun vadeli politikalardan önemini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Döviz Kuru, Yenilenebilir enerji, Yenilenemez Enerji, Wavelet Dönüşümü.

THE RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY RESOURCES AND EXCHANGE RATES IN TURKEY: EVIDENCE FROM WAVELET-BASED CAUSALITY TESTS

Abstract

With the deepening of the globalization process, the level of integration in the markets has increased. In this process, the relations between commodity markets and financial markets have become dynamic. In terms of sustainable economic development goals, the relationship between energy resources and exchange rates is considered important. Especially in Turkey, which has scarce resources in terms of non-renewable energy resources, the determination of these relations is of great importance. In this study, the relationship between renewable and non-renewable energy sources and exchange rates for the sample period of 1990-2020, in which financial liberalization steps accelerated, is investigated. Toda-Yamamoto Causality analysis was used by using Maximal Overlap Discrete Wavelet Transform (MODWT), which allows analysis by periods as an empirical method. According to empirical findings, a causal relationship was found between non-renewable energy resources and exchange rates in all periods (short, medium and long term). It has been concluded that there is a mutual causality relationship between renewable energy sources and exchange rates only in the long run. This result has revealed the importance of long-term policies in terms of both increasing the environmental quality and ensuring the sustainability of macroeconomic targets in Turkey.

Keywords: Exchange Rate, Renewable energy, Non-Renewable Energy, Wavelet Transformation.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, seyhantas1@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9671-4838>

²Tarsus Üniversitesi, Gümrük İşletme Bölümü, Tarsus, Türkiye, sefaozbek@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0002-1043-2056>

YENİLENEBİLİR ENERJİ VE EKONOMİK BüYÜME İLİŞKİSİ: AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ VE TÜRKİYE İÇİN DİNAMİK PANEL VERİ ANALİZİ

Aslı ÖZEN ATABEY¹

Öz

Küresel ekonomik faaliyetlerle birlikte enerjiye her geçen gün talep daha da artmaktadır. Ancak yenilenemeyen enerji kaynaklarından olan petrol, doğalgaz, kömür gibi doğal kaynakların arzá sınırlıdır ve içeriklerinde yüksek oranda karbon taşımaktadırlar. Arzá sınırlı ve ciddi bir maliyet unsuru olan yenilenemeyen enerji kaynaklarındaki bir aksama tüm ekonimiyi derinden etkilemektedir. Diğer taraftan yenilenemeyen enerji kaynaklarının yoğun şekilde kullanımı çevresel tahribatların da büyük ölçüde artmasına yol açmaktadır. Bu noktada yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelikmesi kaçınılmaz hale gelmektedir. Öte yandan yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi, kullanılabilir hale gelmesi ve depolanması için yatırımlar yapılması gerekmektedir. Söz konusu yatırımlar ise ekonomik büyümeye rakamları üzerinde etkili olmaktadır.

Bu çalışma 26 AB ülkesi ve Türkiye için yenilenebilir enerji ve ekonomik büyümeye ilişkini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında kullanılan veri seti, kişi başına GSYİH ve yenilenebilir enerji üretimine ait 2008'den 2021'e kadar olan yıllık verileri içermektedir. Dinamik panel veri analizi yöntemi kullanılan çalışmada elde edilen sonuçlar yenilenebilir enerji üretiminin ekonomik büyümeyi pozitif etkilediği yönündedir. Yenilenebilir enerji üretimindeki %1 lik bir artış ekonomik büyümeyi yaklaşık olarak % 0.10 oranında artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Ekonomik Büyüme, Dinamik Panel Veri Analizi.

RELATION BETWEEN RENEWABLE ENERGY AND ECONOMIC GROWTH: DYNAMIC PANEL DATA ANALYSIS FOR EUROPEAN UNION COUNTRIES AND TURKEY

Abstract

With the global economic activities, the demand for energy is increasing day by day. However, natural resources such as oil, natural gas and coal, which are non-renewable energy resources, have limited supply and contain high levels of carbon. A disruption in non-renewable energy resources, which has limited supply and, is a serious cost factor, affects the entire economy deeply. On the other hand, the intensive use of non-renewable energy sources causes environmental damage to increase to a great extent. At this point, it becomes inevitable to turn to renewable energy sources. On the other hand, investments are required to develop, make usable and store renewable energy sources. These investments, on the other hand, have an impact on the economic growth figures.

This study aims to examine the relationship between renewable energy and economic growth for 26 EU countries and Turkey. The data set used in the study includes annual data from 2008 to 2021 on GDP per capita and renewable energy production. The results obtained in the study using dynamic panel data analysis method are that renewable energy production positively affects economic growth. A 1% increase in renewable energy production increases economic growth by approximately 0.10%.

Keywords: Renewable Energy, Economic Growth, Dynamic Panel Data Analysis.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, asliozencan@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6122-1101>

GELECEĞİN ENERJİ KAYNAĞI: YEŞİL HİDROJEN EKONOMİSİ

Gizem ERSOY¹

Öz

Gelişen sanayi, hızla artan dünya nüfusu, ülkelerin büyümeye ve kalkınma hedefleri tüm dünyada enerjiye duyulan ihtiyacın artmasına neden olmuştur. Enerjiye duyulan ihtiyacın artmasıyla mevcut enerji kaynakları paylaşılamaz hale gelmiştir. Dünyada orantısız şekilde dağılmış kit enerji kaynaklarına olan talebin her geçen gün artması, arz ve talep dengesizliğine neden olmuş ve zamanla bu kaynakların azalmasına yol açmıştır. Hatta yakın bir gelecekte fosil yakıtların tamamen tükeneceği düşünülmektedir. Mevcut kit kaynaklar ile talebin karşılanamaması ve kaynakların tükenme riski alternatif enerji kaynakları arayışına girilmesine neden olmuştur. Böylece tükenen fosil yakıtların yerini alması için daha temiz ve yenilenebilir enerji olan hidrojen enerjisi üzerine çalışmalar arttırlılmıştır.

Fosil yakıtların iyi bir alternatif olana hidrojen; petrol, doğalgaz, kömür gibi yenilenemeyen enerji kaynaklarının meydana getirdiği çevre kirliliğine karşı temiz enerji sunmaktadır. Dünyada yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimine olan yatırımlar her geçen gün artmaktadır. Bu anlamda, ülkemizde de hidrojen üretimine olan gerekli önemini verilmesi enerji bakımından büyük oranda dışa bağımlı olan ekonomimizin rahatlaması ve üretilen enerjinin ihrac edilmesi ile ekonomik büyümeye katkı sağlama bakımından önem arz etmektedir. Çalışmanın amacı tükenen enerji kaynaklarına alternatif olabilecek, geleceğin enerjisi olarak adlandırılan hidrojen ekonomisini anlatmaktadır. Bu anlamda hidrojen ekonomisinin ne olduğu üzerinde durulmuş, ardından Türkiye'nin enerji sektörü hedeflerine yönelik öneminden ve maliyetlerinden bahsedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geleceğin enerjisi, Enerji Piyasaları, Hidrojen ekonomisi.

THE ENERGY SOURCE OF THE FUTURE: GREEN HYDROGEN ECONOMY

Abstract

Developing industry, rapidly increasing population, growth and development goals of countries have led to an increase in energy needs all over the world. With the increase in energy demand, energy resources have become unshared. The increasing demand for energy resources, which are disproportionately distributed in the world, has led to an imbalance of supply and demand resources have decreased. Fossil fuels are expected to run out the near future. The inability to meet the demand for scarce resources, the risk of depletion of resources have led to the search for alternative energy sources. Thus, studies on hydrogen energy, which is a clean and renewable energy, have been increased instead of depleted fossil fuels.

Hydrogen, it offers clean energy against environmental pollution caused by non-renewable energy sources such as oil, natural gas and coal. Giving importance to hydrogen production in our country's important in terms of relieving our economy, which is dependent on foreign energy, and contributing to economic growth, development. The aim of the study is to explain the hydrogen economy, which can be an alternative to depleted energy sources. In the sense, what the hydrogen economy is, is emphasized and then its importance and costs for Turkey's energy sector targets are mentioned.

Keywords: Energy of the future, Energy Markets, Hydrogen economy.

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Maliye Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye, gizemersoy241@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0003-4333-4871>

NÜKLEER ENERJİ KULLANAN ÜLKELERDE ENERJİ TÜKETİMİ VE KARBON DİOKSİT EMİSYONLARI İLİŞKİSİ

Taylan Taner DOĞAN¹

Öz

Bu çalışma farklı enerji türlerinin (hidroelektrik, yenilenebilir, nükleer, doğal gaz, kömür, petrol) tüketiminin karbon dioksit emisyonu üzerine etkisini incelemektedir. Nükleer enerji kullanan 30 ülkeye ait yıllık veri seti 2011-2020 dönemi için sabit etkiler yaklaşımı ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir: i) karbon dioksit emisyonu ile ölçülen hava kirliliğini en az etkileyen değişken nükleer enerji, en çok etkileyen ise kömür tüketimidir, ii) yenilenebilir enerji kullanımının çevre kirliliğini azaltmada istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi yoktur, iii) hidroelektrik enerji kullanımı ve çevre kirliliği arasında negatif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. Nükleer enerji temiz olmayan enerji sınıfları içinde çevresel etkileri en düşük enerji tipi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum son zamanlarda küresel enerji krizinin neden olduğu güvenlik ve arz endişelerine karşı nükleer enerjinin yeniden ön plana çıkışmasını açıklamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Kirliliği, Enerji Tüketimi, Sabit Etkiler Yaklaşımı.

THE NEXUS OF ENERGY CONSUMPTION AND CARBON DIOXIDE EMISSIONS IN NUCLEAR ENERGY USING COUNTRIES

Abstract

This study examines the effect of consumption of different forms of energy (hydroelectric, renewable, nuclear, natural gas, coal, oil) on carbon dioxide emissions. The annual data set of 30 countries using nuclear energy was analyzed with the fixed effects approach for the period 2011-2020. The findings obtained in the study can be summarized as follows: i) the variable that affects air pollution measured by carbon dioxide emissions the least is nuclear energy, the most affecting is coal consumption, ii) the use of renewable energy does not have a statistically significant effect on reducing environmental pollution, iii) there is a negative and statistically significant relationship between hydroelectric energy use and environmental pollution. Nuclear energy is the type of energy with the lowest environmental impact among the non-clean energy classes. This explains the recent re-emergence of nuclear energy against the security and supply concerns caused by the global energy crisis.

Keywords: Environmental Degradation, Energy Consumption, Fixed Effect Approach

¹Kırıkkale Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, Kırıkkale, Türkiye, taylan.dogan@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8901-0189>

**ÇEVRESEL KUZNETS EĞRİSİ HİPOTEZİNİN TÜRKİYE İÇİN YENİDEN
DEĞERLENDİRİLMESİ: ARDL SINIR TESTİ YAKLAŞIMINDAN KANITLAR**

Tayyibe İşil DOĞAN¹
Aysun ÖZEN²

Öz

Bu çalışma, 1970-2020 dönemi boyunca Türkiye bağlamında çevresel Kuznets eğrisinin (EKC) varlığını yeniden araştırmaktadır. Bu amaçla, kişi başına gayri safi yurtiçi hasila (GSYİH), ticari açıklık ve doğrudan yabancı yatırımların (DYY) Karbon Dioksit (CO₂) emisyonları üzerindeki etkisi EKC çerçevesinde empirik olarak incelenmektedir. Çalışma, ilgilenilen değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişkiye araştırmak için Otoregresif Dağılım Gecikmeli (ARDL) sınır testi tekniğini kullanmıştır. ARDL sınır testi yaklaşımının empirik sonuçları şu şekilde özetlenebilir: i) ters U şeklindeki EKC hipotezi Türkiye için uzun vadede geçerli değildir, ii) uzun vadede istatistiksel olarak anlamlı bir parametre tahmini olan ekonominin dışa açıklığı, karbondioksit emisyonları üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir, iii) doğrudan yabancı yatırımlar kısa vadede karbondioksit emisyonları üzerinde olumsuz bir etkiye sahipken, etkisi uzun vadede olumluşa dönüşmektedir. Sonuç olarak, bulgularımız, doğrudan yabancı yatırımların ve ticari açıklığın CO₂ emisyonlarının uzun vadeli pozitif itici güçleri olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Kuznets Eğrisi, DYY, Ticari Açıklık, ARDL.

**RE-VISITING THE ENVIRONMENTAL KUZNETS CURVE HYPOTHESIS FOR TURKEY:
EVIDENCE FROM ARDL BOUNDS TESTING APPROACH**

Abstract

This study reinvestigates the presence of environmental Kuznets curve (EKC) in the context of Turkey over the period of 1970–2020. For this purpose, the impact of gross domestic product (GDP) per capita, trade openness, foreign direct investments (FDI) on Carbon Dioxide (CO₂) emissions is empirically examined within the EKC framework. The study employed the Autoregressive Distribute Lagged (ARDL) bound testing technique to investigate the long-run relationship between the variables of interest. Empirical results of ARDL bound test approach can be summarized as follows: i) the inverted U shaped EKC hypothesis is not valid in the long run for Turkey, ii) the openness of the economy, which has a statistically significant parameter estimation in the long run, has a positive effect on carbon dioxide emissions, iii) foreign direct investment has a negative effect on carbon dioxide emissions in the short run, while its impact turns positive in the long run. As a result, our findings reveal that FDI and trade openness are positive long run drivers of CO₂ emissions.

Keywords: Environmental Kuznets Curve, FDI, Trade Openness, ARDL.

¹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İktisat Bölümü, Nevşehir, Türkiye, isilbyrm@gmail.com <https://orcid.org/0000-0003-4465-6936>
² Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İktisat Bölümü, Nevşehir, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-3253-056X>

GERİ DÖNÜŞÜMÜN ÇEVRE VE EKONOMİ AÇISINDAN ÖNEMİ

Ali Osman YILMAZ¹

Rahmi ÇETİN²

Öz

Dünyamızda sanayileşme ve kentleşmenin etkisiyle kaynaklarımız bilincsizce tüketildiğinden ve bu tüketimin sonucunda atıklar oluşmaktadır. Atıkların artması dolayısıyla hava, su ve toprak kirliliğine neden olmaktadır. Bu etki bir olay döngüsünü tetiklediği için tüm dünyanın sorunu olmaktadır. Bu nedenle atıkların çevreye verdiği zararı en aza indirmek ve ekonomik olarak etkili bir şekilde kullanılması için bazı yöntemlerin kullanılması gerekmektedir. Bu atıklar en etkili şekilde geri dönüşüm uygulaması ile kullanılmaktadır. Ürünün tekrar kullanılması kullanım ömrünü uzatırken, kullanılan ürünün dönüştürülmesi üretimde ikincil bir hamadde oluşturur. Bu sayede hamadde tüketimi azalmış olacaktır.

Atıkların geri dönüşümünde kaynak tasarrufunun yanı sıra enerji tasarrufu da sağlanacaktır. Çalışmamızda Türkiye'nin geri dönüşüm alanında yapılan yasal çalışmaları ve bu çalışmalar sonucunda elde edilen kazançları ve yapılması gerekliliği inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Geri Dönüşüm, Çevre, Enerji, Türkiye.

IMPORTANCE OF RECYCLING FOR ENVIRONMENT AND ECONOMY

Abstract

In our world, with the effect of industrialization and urbanization, our resources are unconsciously consumed and wastes are formed as a result of this consumption. The increase in waste causes air, water and soil pollution. This effect is the problem of the whole world as it triggers an event cycle. For this reason, it is necessary to use some methods in order to minimize the damage of waste to the environment and to use it economically and effectively. These wastes are used in the most effective way by recycling. While the reuse of the product extends its useful life, the conversion of the used product creates a secondary raw material in production. In this way, raw material consumption will be reduced.

In the recycling of wastes, energy savings will be achieved as well as resource savings. In our study, we will examine Türkiye'nin legal studies in the field of recycling, the earnings obtained as a result of these studies and the necessary legal changes.

Keywords: Recycling, Environment, Energy, Türkiye.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, yilmazaliosman27@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0001-8633-1772>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, rahmicetin@ksu.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0001-5094-3961>

EVSEL KATI ATIKLARDAN ENERJİ KAZANIMI: BURSA ÖRNEĞİ

*Harun SEYMENLER*¹

*Anıl AKGÜL*²

*Yusuf UCA*³

*Samet ÖZTÜRK*⁴

Öz

Ülkelerin enerji ihtiyacı gün geçtikçe artmakta olup, aynı zamanda küresel ısınmanın etkileri mevcut durumda dünya genelinde ana enerji kaynağı olan fosil kaynaklardan uzaklaşmanın gerektirdiğini de göstermektedir. Bu nedenle enerji üretiminin sürdürülebilir bir çerçevede gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu noktada katı atıkların yakma yöntemiyle enerji kazanımında kullanılması hem çevresel hem de ekonomik fayda sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı evsel katı atıktan enerji kazanımı için bir model oluşturmak ve bu modeli bir örnek şehir olarak Bursa şehri üzerinden açıklamaktır. Bu çalışma literatürdeki termal bertaraf yöntemlerinin incelenmesini gerçekleştirmiştir, maliyet hesapları için temel değerler belirlemiştir. Çalışma sonuçları arasında Bursa ilinde yapılacak bir evsel atıktan enerji tesisinde işlenecek atığın kalorifik değerinin 14 MJ/kg civarında olacağı saptanmıştır. Söz konusu tesisin işletim süresi toplam maliyeti 127 milyon dolar ve geri ödeme süresi 5,67 yıl olarak hesaplanmıştır. Son olarak, bu çalışmada yapılacak potansiyel bir yatırının gerektirdiği çevresel koruma önlemleri de tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Evsel katı atık, Atıktan enerji kazanımı, Bursa.

AGRICULTURE 4.0 APPLICATIONS IN THE WORLD AND IN TURKEY

Abstract

The energy needs of countries are increasing day by day, and at the same time, the effects of global warming show that it is necessary to move away from fossil sources, which are the main energy source in the current situation globally. For this reason, energy production should be carried out in a sustainable framework. At this point, the use of solid wastes for energy recovery by incineration provides both environmental and economic benefits. The aim of this study is to create a model for energy recovery from domestic solid waste and to explain this model through the city of Bursa as an example city. This study carried out the examination of thermal disposal methods in the literature and determined basic values for cost calculations. Among the results of the study, it was determined that the calorific value of the waste to be processed in a domestic waste-to-energy facility to be built in Bursa would be around 14 MJ/kg. The operating period of the facility in question was calculated as 127 million dollars in total cost and a payback period of 5.67 years. Finally, environmental protection measures required by a potential investment are also discussed in this study.

Keywords: Domestic solid waste, Energy recovery from waste, Bursa.

¹ Bursa Teknik Üniversitesi, Çevre Mühendisliği Bölümü, Bursa, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-5237-099X>

² Bursa Teknik Üniversitesi, Çevre Mühendisliği Bölümü, Bursa, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-0479-3581>

³ Bursa Teknik Üniversitesi, Çevre Mühendisliği Bölümü, Bursa, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-0794-6512>

⁴ Bursa Teknik Üniversitesi, Çevre Mühendisliği Bölümü, Bursa, Türkiye, samet.ozturk@btu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-5969-1534>

TRABZON/MAÇKA İLÇESİ TURİZM ARZ KAYNAKLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gülsüm DEMİR KAYA¹

Öz

Günümüzde sürdürülebilirlik kavramı her alanda olduğu gibi turizm uygulamaları için de önemli bir boyut olarak karşımıza çıkmaktadır. Sürdürülebilirlik insan faaliyetleri ile çevre arasında uyumu zorunlu kılan bir yaklaşımdır. Sürdürülebilirlik ve turizm uygulamaları birlikte düşünüldüğünde, turizm faaliyetlerinin doğaya zarar vermeden, sürdürülebilir bir çevre yaklaşımı ile gerçekleşmesinin sağlanması önem arz etmektedir. Trabzon'nun Maçka ilçesi turistik açıdan önemli bir çekim merkezi konumundadır. Altindere Vadisi Milli Parkı, Sümela Manastırı, Vazelon Manastırı ilin dikkat çeken arz kaynakları arasındadır. Altindere Vadisi Milli Parkı'nda gözlenen çevre kirliliği, Sümela Manastırı'nın uzun süren restorasyon çalışmaları, Vazelon Manastırı'nın kaderine terkedilmiş olması sürdürülebilirlik uygulamalarının zorunluluğunu göstermektedir. Çalışmada Macka ilçesi turizm arz kaynaklarına yönelik turizm faaliyetlerinin, sürdürülebilirlik ilkelerine uygun şekilde yürütülmemesine dikkat çekmek amaçlanmıştır. Bu amaçla ilçe farklı zamanlarda ziyaret edilmiş ve çevrenin fotoğrafları çekilmiştir. Ziyaretler sonucunda değerlendirmede bulunulmuş, turizm arz kaynaklarından, sürdürülebilir turizme uygun şekilde yararlanılmasına yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Turizm, Maçka, Trabzon.

AN ASSESSMENT FOR TOURISM SUPPLY COMPONENTS OF MAÇKA/TRABZON IN TERMS OF SUSTAINABLE TOURISM

Abstract

As in all other areas, the concept of sustainability is an important dimension in tourism. Sustainability is a concept that presupposes harmony between human activities and the environment. Given the sustainability and tourism practices together, it is necessary to ensure that tourism activities are carried out with a sustainable environmental approach without harming nature. Macka district of Trabzon province, Turkey, is an important regional destination. Altindere Valley National Park, Sumela Monastery, and Vazelon Monastery are among the major tourist attraction sites of the province. The pollution observed in the Altindere Valley National Park, the long-drawn-out restoration works of the Sumela Monastery and leaving the Vazelon Monastery to its fate reveal the need for sustainability practices. The aim of this study was to draw attention to the fact that the tourist activities for the tourist supply components of Macka district are carried out according to the principles of sustainability. The district, therefore, was visited at different times and photos of the surroundings were taken. As a result of the visits, an evaluation was made and suggestions were made for using the tourism supply components in terms of sustainable tourism.

Keywords: Sustainability, Tourism, Maçka, Trabzon.

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi, Maçka Meslek Yüksekokulu, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, Trabzon, Türkiye,
gulsu..._demir@outlook.com, <https://orcid.org/0000-0002-4670-6565>.

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM AÇISINDAN İNCELENMESİ

Övgü AÇIKSÖZLU¹
İlbey VAROL²
Nur Neşe ŞAHİN³

Öz

Birinci endüstri devrimleriyle başlayan ve bugün içinde bulunduğuımız dördüncü endüstri devrimine kadar devam eden süreç içerisinde teknolojide çok önemli değişimler yaşanmıştır. Bu önemli değişimler insanların yaşam biçimlerine de yansiyarak ihtiyaçların değişimlerini de beraberinde getirmiştir. Böylece işletmeler değişen ihtiyaçlar karşısında kendilerini yenileyerek pazardan pay alma mücadelesi içerisine girmiştir. Tüm sektörleri etkileyen bu süre elbette turizm sektörünü de etkilemiştir. İnsan ile temelden bağlı olan turizm sektörü değişim ihtiyaçlar doğrultusunda çağda uyduracak teknolojik yenilikleri benimseyerek uygulamaya koymuştur.

Bunlara örnek olarak dijital kanallar ile rezervasyon, bilgi edinme imkânı sunan aplikasyonların geliştirilmesi, müze ve ören yerlerinde artırılmış gerçeklik uygulamalarının kullanılması, kare kod uygulamaları ve kripto paralar ile ödeme kabul etme gibi birçok uygulama verilebilir. Ancak diğer taraftan dünyanın sürdürülebilirliği konusunda endişeler bulunmaktadır. Dünya'daki kit kaynaklarınınümüzdeki süreçlerde tükenmesi, küresel isıtma, çevre tahribatı ve sonucunda iklim değişiklikleri gibi birçok konu önemi yadsınamayacak boyutta ele alınmaktadır. Hem dünyanın hem turizmin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesinde gelişen teknolojilerden faydalananmak gerekmektedir.

Bu bağlamda çalışmanın amacı gelişen teknolojilerin sürdürülebilirlik açısından nasıl kullanılabileceği ile ilgili bir araştırma yapmaktadır. Bu amaca ulaşabilmek için ilgili literatür taranarak ullaşılan bilgiler doğrultusunda değerlendirmeler yapılmaktadır. Turizm işletmeleri çevreye duyarlı, enerji tüketimi az ve yenilenebilir enerji kullanımına yönelik akıllı teknolojiler kullanarak sürdürülebilirliğe katkı sağlayabilmektedirler.

Anahtar Kelimeler: *Teknolojik gelişmeler, Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Turizm.*

THE IMPORTANCE OF PUBLIC RELATIONS STUDIES IN AGRICULTURAL SUSTAINABILITY: A REVIEW ON PUBLIC SPOTS

Abstract

In the process that started with the first industrial revolutions and continued until the fourth industrial revolution; There have been significant changes in technology. During this period, which affected all sectors, of course, the tourism sector was also affected. In order to adapt to this process, many significant changes have been made in the tourism sector. As an example of these changes; Many applications can be mentioned, such as the development of applications that provide reservations and information through digital channels, the use of augmented reality applications in museums and ruins, QR code applications and accepting payments with cryptocurrencies. In this process; Many issues such as the rapid depletion of scarce resources in the world, global warming, environmental destruction and, as a result, climate changes are on the agenda. In this context, the aim of the study is; To conduct a research on how developing technologies can be used in terms of sustainability. In order to achieve this aim, evaluations are made by scanning the relevant literature. With this point of view, tourism businesses can contribute to sustainability by making use of smart technologies that are sensitive to the environment, have low energy consumption and use renewable energy.

Keywords: *Technological developments, Sustainability, Sustainable Tourism*

¹Yalova Üniversitesi, Turizm Anabilim Dalı, Yalova, Türkiye, ovgu.aciksozlu@yalova.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-9456-7782>.

²Yalova Üniversitesi, Turizm Anabilim Dalı, Yalova, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-5606-1094>.

³Yalova Üniversitesi, Turizm Anabilim Dalı, Yalova, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0003-0360-9631>.

TÜRKİYE'DE TARIMDA YENİLENEBİLİR ENERJİ KULLANIMI

*Mustafa ILDIRAR*¹
*Ahmet Yılmaz ATA*²
*Tuğçe DALLI*³

Öz

Tarımın diğer aşamalarında olduğu gibi tarımsal üretimin gerçekleştirilemesinde de enerjiden faydalananmaktadır. Ancak bu enerjilerin tükenebilir olması, küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi sorunlara neden olması hem uluslararası arenada hem de Türkiye'de endişe oluşturmuştur. Bu bağlamda Kyoto Protokolü kapsamında ülkeler arasında görüşmeler gerçekleştirilmiş ve Türkiye de bu protokole taraf olmuştur.

Bu çalışmada Türkiye'de tarımda yenilenebilir enerji kullanımının güncel verilerle analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda betimsel bir analiz gerçekleştirilmiş olup literatürde yer alan çalışmalar da göz önünde bulundurularak yenilenebilir enerji kaynaklarının tarımda kullanılmasına yönelik uygulamalı örneklerden bahsedilmiştir. Ancak güncel veriler ışığında diğer sektörlerle kıyaslama Türkiye'de tarımda yenilenebilir enerji kullanımının mevcut potansiyelinin altında kaldığı gözlenmiştir. Bu kapsamında hem ithalatta önemli paya sahip olan enerjiye bağımlılığın azaltılması hem de sürdürülebilir kalkınma yönünden enerji kullanımının tarım sektöründe artırılması gereği böylelikle tarımda verimliliğin ve sürdürülebilirliğin sağlanabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarımda Yenilenebilir Enerji, Türkiye, Sürdürülebilir Kalkınma.

USE OF RENEWABLE ENERGY IN AGRICULTURE IN TURKEY

Abstract

As in other stages of agriculture, energy is also used in the realization of agricultural production. However, the fact that these energies are exhaustible and cause problems such as global warming and climate change has created concern both in the international arena and in Turkey. In this context, negotiations were held between countries within the scope of the Kyoto Protocol and Turkey became a party to this protocol.

In this study, it is aimed to analyze the use of renewable energy in agriculture in Turkey with current data. In this context, a descriptive analysis was carried out and practical examples of the use of renewable energy sources in agriculture were mentioned, taking into account the studies in the literature. However, in the light of current data, it has been observed that the use of renewable energy in agriculture in Turkey is below its current potential compared to other sectors. In this context, it is thought that both reducing the dependence on energy, which has a significant share in imports, and increasing the use of energy in the agricultural sector in terms of sustainable development, so that productivity and sustainability in agriculture can be achieved.

Keywords: Renewable Energy in Agriculture, Turkey, Sustainable Development.

¹Çukurova Üniversitesi, İktisat Bölümü, Adana, Türkiye, mildirar@cü.edu.tr, <http://orcid.org/0000-0003-8397-2018>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, yilmazata@ksu.edu.tr,

[https://orcid.org/0000-0001-5928-8801](http://orcid.org/0000-0001-5928-8801)

³Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, 100/2000 Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş, Türkiye, dallitugce1@gmail.com,
[https://orcid.org/0000-0002-5862-1964](http://orcid.org/0000-0002-5862-1964)

YAPISAL KIRILMALAR ALTINDA YEŞİL İNOVASYON İLE YENİLENEBİLİR ENERJİ İLİŞKİSİ: BRICS-T ÜLKELERİNDEN KANITLAR

Sena TÜRKMEN¹
Hüseyin AĞIR²

Öz

Fosil enerji kaynaklarına kıyasla atmosfer ve çevre kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerinin çok daha az olması nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarının son derece önemli hale geldiği açıktır. Öte yandan, fosil yakıt kullanımından yenilenebilir enerjiye geçiş süreci, birtakım alt yapı yatırımları ile arge harcamaları ve teknolojik yenilikleri içeren inovasyon faaliyetlerini gerektirmektedir. Endüstriyi daha yüksek çevresel sürdürülebilirlik seviyelerine taşıyan ürün ve süreçlerde uygulanan yenilikleri ifade eden yeşil inovasyon kavramı, ülke ekonomilerinin çevre sorunları ve sürdürülebilir büyümeyi sağlayabilmesi açısından giderek önem kazanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, yeşil inovasyonun yenilenebilir enerji tüketimi üzerindeki etkisinin 1990-2018 dönemi yıllık verileri ile Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika ve Türkiye'yi kapsayan BRICS-T ülkelerinde incelenmesidir. Yapısal kırılmaları dikkate alan testlerin uygulandığı çalışmada yeşil inovasyon ile yenilenebilir enerji tüketimi arasında uzun dönemli ilişkinin varlığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, İnovasyon, Ekonomik Büyüme, Panel Veri.

THE RELATIONSHIP BETWEEN GREEN INNOVATION AND RENEWABLE ENERGY UNDER STRUCTURAL BREAKS: EVIDENCE FROM BRICS-T COUNTRIES

Abstract

It is clear that renewable energy sources have become extremely important because their negative effects on the atmosphere and environmental quality are much less compared to fossil energy sources. On the other hand, the transition process from fossil fuel use to renewable energy requires some infrastructure investments and innovation activities including R&D expenditures and technological innovations. The concept of green innovation, which expresses the innovations applied in products and processes that carry the industry to higher environmental sustainability levels, gains importance in terms of ensuring that the national economies environmental problems and provide sustainable growth. The aim of this study is to examine the effect of green innovation on renewable energy consumption in BRICS-T countries covering Brazil, Russia, India, China, South Africa and Turkey, with annual data for the period 1990-2018. In the study, in which tests with structural breaks were applied, the existence of a long-term relationship between green innovation and renewable energy consumption was determined.

Keywords: Renewable Energy, Innovation, Economic Growth, Panel Data.

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Niğde, Türkiye, sena_dgn01@hotmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-8334-6466>

²Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Ankara, Türkiye, huseyin.agir@hbv.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0003-1642-2876>

EKOLOJİK MÜŞTEREKLERİN AMAÇ DIŞI KULLANIMI VE TAHSİSİ: MER'A, ÇAYIR, OTLAK ÖRNEKLERİ

Hikmet KURAN¹

Öz

Ülkemizde anayasal güvence altında bulunan, tarım-hayvancılık faaliyetleri açısından yaşamsal öneme sahip, zengin bir biyolojik çeşitliliğe ev sahipliği yapan mer'a, çayır ve otlakların güncel durumu ve yönetimi'ne bakıldığından; kaygı verici bir çerçeve ortaya çıkmaktadır. Herkesin kullanımına açık ve mülkiyete haiz olmayan bu ekolojik müşterekler, tarımsal, iktisadi ve ekolojik açıdan özenle yaklaşılması gereken doğal varlıklar olmanın ötesinde bir anlayışla değerlendirilmekte ve ülkemizin mer'a, çayır ve otlak varlığı hem niceł hem de nitel olarak geriye gitmektedir.

Çarpık kentleşme, turizm teşviki, madencilik ve petrol arama faaliyetlerinin özendirilmesi/kolaylaştırılması, imara açılma gibi çeşitli sebeplerle söz konusu ekolojik müşterekler ciddi bir baskıya maruz kalmaktadır. Özellikle Mer'a Kanunu başta olmak üzere birçok yasada yapılan değişikliklerle, bu alanlarda amaç dışı kullanım ve tahsisin önü açılmaktadır. Bununla birlikte mevcut yasal ve yönetsel düzlemede karşılaşılan (yetki paylaşımı, denetimsizlik, yasal boşluk gibi) sorunlar da mevcut durumu daha da ağırlaştırmaktadır. Bu doğrultuda, mer'a, çayır ve otlakların mevcut durumunu ele alarak amaç dışı tahsis ve kullanımlarının çözümlemesini yapmak çalışmanın kapsamını oluşturmaktadır. Buradan hareketle de ekolojik müştereklerin korunması ve doğru yönetilmesinin tarımsal ve ekolojik açıdan önemini sergilenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mera, Çayır, Otlak, Ekolojik Müşterek, Amaç Dışı Kullanım.

MISUSE AND ALLOCATION OF ECOLOGICAL COMMONS: EXAMPLES OF PASTURE, MEADOW, GRASSLAND

Abstract

Considering the current situation and management of pastures, meadows and grassland which are under constitutional guarantee, have vital importance in terms of agriculture-livestock activities and host a rich biological diversity; an alarming framework emerges. These ecological commons, which are open to everyone's use are evaluated with an understanding beyond their ecological values that should be approached with care in agricultural, economic and ecological terms, and so, our country's pasture, meadow and grassland existence goes back both quantitatively and qualitatively.

The ecological commons in question are exposed to serious pressure due to various reasons such as urban sprawl, tourism promotion, encouragement/facilitation of mining and oil exploration activities. With the amendments made in many laws, especially in the Pasture Law, the way for misuse and allocation in these areas is paved. However, the problems encountered in the current legal and administrative level (such as, lack of supervision, loopholes) further aggravate the current situation. In this direction, the scope of the study is to analyze the misuse and allocation of pastures and meadows by considering the current situation. From this point of view, it is aimed to demonstrate the agricultural and ecological importance of the protection and correct management of the ecological commons.

Keywords: Pasture, Meadow, Grassland, Ecological Commons, Misuse And Allocation.

¹Kapadokya Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Nevşehir, Türkiye, hikmet.kuran@kapadokya.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0001-8236-8631>

TÜRKİYE VE SINIR KOMŞULARININ ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ENERJİ POLİTİKASI DÜZEYLERİ

Ezgi DEMİRKIRAN¹

Öz

Artan nüfus artışı, küresel ısınma ve yüksek kentleşme oranları tüm ülkelerin dikkatini enerji verimliliği ve sürdürülebilir enerji politikalarına çekmektedir. Küresel sürdürülebilir enerji sıralamasına bakıldığından ilk sıralardaki ülkelerin 86.51 puan ile Finlandiya, 85.63 ile Danimarka ve 85.19 ile İsveç olduğu görülmektedir. Enerjinin verimli kullanımı ve çevrenin korunarak sürdürülebilirliğin sağlanması, tüm ülkelerin üzerinde durduğu önemli bir konudur. Türkiye'nin de içinde bulunduğu Avrasya bölgesi önemli bir enerji koridoru olmakla birlikte, sürdürülebilirlik bakımından birçok gösterge itibarıyle dünya ortalamasının altında kalmaktadır. Bu çalışmada Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedefleri üzerinden, Türkiye'nin ve sınır komşularının enerji verimliliği ve sürdürülebilir enerji politikaları ile ilgili verileri kullanarak istatistikler ile karşılaştırmalar yapılmıştır. Ayrıca çevresel sürdürülebilirlik düzeylerine göre yapılan karşılaştırmalara dayanarak, Türkiye ve komşu ülkeler için ayrı ayrı ve birlikte politika önerilerinde bulunulmuştur.

Keywords: Sürdürülebilir Enerji, Enerji Politikaları, Enerji Verimliliği, Türkiye ve Sınır Komşuları.

ENERGY EFFICIENCY AND SUSTAINABLE ENERGY POLICY LEVELS OF TURKEY AND ITS BORDER NEIGHBORS

Abstract

Increasing population growth, global warming and high rates of urbanization draw the attention of all countries to energy efficiency and sustainable energy policies. When look at the global sustainable energy ranking, it is seen that the countries in the first place are Finland with 86.51 points, Denmark with 85.63 points and Sweden with 85.19. Efficient use of energy and protecting the environment Ensuring sustainability is an important issue that all countries focus on. Eurasian region, including Turkey, is an important energy corridor, it remains below the world average in terms of sustainability on account of many indicators. Comparisons were made with statistics using data on energy efficiency and sustainable energy policies. In addition, based on comparisons made in terms of environmental sustainability levels, policy recommendations were made for Turkey and neighboring countries separately and together.

Keywords: Sustainable Energy, Politics of Energy, Energy Efficiency, Turkey and Border Neighbors.

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisat Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye, ezgidmrkn93@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-0397-0478>

SAKİN ŞEHİR AĞINA KATILMAK İSTEYEN BELEDİYELERİN MOTİVASYONLARI

İbrahim Taner AKKOÇ¹

Öz

Ağustos 2022 itibariyle Sakin Şehir Birliği, 34 ülkede 286 Sakin Şehir sertifikasına sahip kasabadan oluşmaktadır. Türkiye'deki Sakin Şehir sayısı 21'e ulaşmıştır. Bu büyümeye dikkate alındığında Sakin Şehir Hareketine katılan belediyelerin motivasyonlarını ortaya çıkarmak bir destinasyonun sürdürülebilir gelişimi açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, Sakin Şehir Hareketine katılmak için başvuru süreci devam eden belediyelerin ekonomik, sosyal, çevresel ve turizm açından motivasyonlarını ortaya çıkarmaktır. Bu motivasyonların ortaya çıkarılması bir destinasyonun sürdürülebilir olmasında belediyelerin geliştireceği yerel kalkınma politikarı açısından önem arz etmektedir. Bu doğrultuda çalışmada nitel araştırma sürecine başvurulmuştur. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak adaylık süreci devam eden 3 farklı belediyeden katılımcıyla derinlemesine görüşmeler yapılmış ve elde edilen verilere içerik analizi uygulanmıştır. Araştırma sonunda belediyelerin bir destinasyonun sürdürülebilir gelişimi için Sakin Şehir Hareketini önemli bir model olarak gördükleri belirlenmiştir. Buna ek olarak doğal üretim, arkeolojik ve kültürel değerler, biyoçeşitlilik gibi nedenlerle fiziksel çevrenin korunması için; üretimin artması, kadın girişimciler, istihdam gibi nedenlerle ekonomik gelişme için; katılımcı politikar, gençlerin göç etmesinin engellenmesi, farkındalık çalışmaları gibi nedenlere dayalı toplumsal ilerleme için belediyeler Sakin Şehir Hareketini bir fırsat olarak görmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sakin Şehir Hareketi, Destinasyon Geliştirme, Sürdürülebilir Turizm.

ECONOMIC EFFECTS OF CLIMATE CHANGE ON MARDIN'S AGRICULTURE: A QUALITATIVE INVESTIGATION

Abstract

As of August 2022, Cittaslow Association consists of 286 Cittaslow certified towns in 34 countries and the number of Cittaslow in Turkey has reached 21. Considering this growth, it is important for sustainable development of a destination to reveal the motivations of the municipalities participating to Cittaslow Movement. The aim of the study is to reveal the economic, social, environmental and tourism motivations of the municipalities want to be Cittaslow. Revealing these motivations is important in terms of local development policies to be developed by municipalities in order for a destination to be sustainable. Accordingly, the qualitative method was preferred for study. In-depth interviews were conducted with participants from 3 different municipalities whose candidacy process was still ongoing and content analysis was applied to the obtained data. It has been determined that municipalities see the Cittaslow Movement as an important model for sustainable development of a destination. In addition, municipalities see the Cittaslow Movement as an opportunity for the protection of physical environment for reasons such as natural production, archaeological and cultural values, biodiversity; for economic development based on such as increased production, women entrepreneurs, employment; for social development based on participatory policies, prevention of the youth migration, awareness activities.

Keywords: Cittaslow Movement, Destination Development, Sustainable Tourism.

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği, Samsun, Türkiye, ibrahimtaner.akkoc@omu.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0002-2196-3266>

TURKEY- INDIA COOPERATION IN RENEWABLE ENERGY

Omair ANAS¹

Abstract

Energy is the backbone of any economy, and cheap energy is essential for sustainable economic growth. However, in changing geopolitical landscape, energy is becoming a tool of diplomacy and blackmailing. India and Turkey are both emerging economies and dependent on imported energy to fulfill their energy demands. Turkey imports nearly 95% of oil and gas of total demand, while India also imports more than 85% of total fossil fuel. Therefore both countries are focusing on renewable energy to become more independent in the energy sector. For the last decade, India has been focused and investing huge funds in the renewable energy sector with huge investment, India is taking many policy initiatives to establish solar parks, hybrid power plants, solar and wind panels manufacturing, and accruing and transferring renewable energy technology. Turkey is also focusing in the same way and investing heavily in renewable energy infrastructure. India and Turkey have historical relations and cooperate in many areas. The proposed Paper will discuss and analyze the current situation of renewable energy development in both countries. The Paper will also discuss policy and other initiatives taken by both countries. The Paper will examine India and Turkey's ongoing and possible cooperation in renewable energy.

Keywords: Economy, Renewable Energy, Policy, India, Turkey.

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Department of International Relations, Ankara, Türkiye, omairanas2014@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0003-2298-1826>

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAPASİTESİ AÇISINDAN TÜRKİYE'NİN DURUMU

*Enver GÜNAY¹
Selvi YILDIRIM²*

Öz

Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları kapasitesi, küresel yenilenebilir enerji kurulu gücünün yaklaşık yüzde 1,7'sine karşılık gelmektedir. Türkiye'nin elektrik kurulu gücünün yarısından fazlasını ise yenilenebilir enerji oluşturmaktadır. Araştırmalar Türkiye'de rüzgâr ve güneşten elektrik üretiminin dünya ortalamasının üzerinde olduğunu gösterirken, Türkiye'nin küresel hidroelektrik kapasitesinin yüzde 3'ünü karşıladığı ve bu alanda ilk 10 ülke arasında olduğunu işaret etmektedir.

Son dönemde, yenilenebilir enerji kaynakları arasında en yüksek pay açık ara hidroelektrik santrallerinin olurken, rüzgâr, güneş, jeotermal ve biyokütle kaynakları şeklinde sıralanmaktadır. Türkiye'nin temiz enerji haritası ise, rüzgâr enerjisinde İzmir, güneş enerjisinde Konya, jeotermal enerjide Aydın, hidroelektrik enerjisinde Şanlıurfa ve biyokütle enerji kapasitesinde ise İstanbul önde gelen şehirler olarak görülmektedir. Bu çalışma Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynaklarından ne derece yararlanabildiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bunun için betimsel istatistikler yardımıyla Türkiye'nin yenilebilir enerji kaynakları haritası oluşturularak yenilenebilir enerjide Türkiye'nin mevcut durumu ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Enerji Kaynakları, Türkiye.

TURKEY'S SITUATION IN TERMS OF RENEWABLE ENERGY CAPACITY

Abstract

One of the sectors that help socio-economic development of countries is the agriculture sector. The success of the agricultural sector depends on the climate of the geography, the amount of precipitation, the type of soil and whether the harvest is done on time. The success of the agriculture sector has increased with technological development. The use of technologies such as tractor, drip irrigation soil analysis centers in the field has provided convenience in many stages, starting from the union of the seed with the soil, to the harvesting process. Today, when climate change is in question, the agricultural sector needs more technology. Climate change has confronted countries with many problems such as drought/flood, decrease in biodiversity and decrease in food production. Countries use technology to cope with this problem. The starting point of the study was state of technological changes in the agricultural sector and how e-agriculture revealed by information and communication technologies applied to the agriculture sector. The study consists of three stages. First of all, the agricultural sector and its importance will be mentioned. Then, the technological change in the agricultural sector will be examined. In the last part, it will be focused on how e-agriculture is applied in the agricultural sector.

Keywords: Renewable Energy, Energy Sources, Turkey.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye envergunay@hotmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-8294-726X>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, selvi_2042@hotmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-4764-3391>

YEREL YÖNETİMLERİN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN FAALİYETLERİNİN TARIM ÜZERİNE ETKİSİ

Hatice KOÇAR UZAN¹

Öz

İklim değişikliği çağımızda dünyanın karşı karşıya kaldığı önemli tehlikeler arasında yer almaktadır. İklim değişikliği kavramı en genel ifade ile statik testler vasıtasıyla tespit edilen iklim durumu veya iklim değerlerinin çoğu zaman uzun yıllar süren belirli değişiklikleri olarak ifade edilebilir. İklim değişikliğinin ortaya çıkışının pek çok nedeni vardır. Bu nedenler bazen insan kaynaklı olmakta bazen de doğal kaynaklı olmaktadır. Küresel ısınmaya bağlı olarak ortaya çıkan iklim değişikliği yağışlar, kuraklık, erozyon, ormanlık alanlar, ülkelerin sosyo-ekonomik durumları ve tarımsal üretim potansiyeli gibi pek çok olguya doğrudan etkilemektedir. Bu bağlamda iklim değişikliği ile mücadelede uluslararası örgütlere, ulusal ve yerel yönetimlere önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Yerel yönetimler uygulamaya koyacakları iklim değişikliği eylem planları yardımıyla iklim değişikliğinin önlenmesi ve etkilerinin azaltılması noktasına önemli katkı sağlayacaktır. Bu çalışmanın amacı iklim değişikliği ve tarım arasındaki ilişkinin ele alınmasıdır. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak yerel yönetimlerin iklim değişikliğine yönelik gerçekleştirdikleri faaliyetler ele alınarak, iklim değişikliğinin tarımsal faaliyetlere etkisi incelenecaktır.

Anahtar Kelimeler: *İklim Değişikliği, Tarımsal Faaliyetler, Yerel Yönetimler.*

THE IMPACT OF LOCAL GOVERNMENTS' ACTIVITIES RELATED TO CLIMATE CHANGE ON AGRICULTURE

Abstract

Climate change is one of the important dangers that world faces in our age. The concept of climate change can be expressed in the most general terms as certain changes in the climate situation or climate values, which are determined by means of static tests, that often last for many years. There are many reasons for the emergence of climate change. These reasons are sometimes of human origin and sometimes of natural origin. Climate change due to global warming directly affects many phenomena such as precipitation, drought, erosion, forest areas, socio-economic conditions of countries and agricultural production potential. In this context, international organizations, national and local governments have important duties and responsibilities in the fight against climate change. Local governments will make a significant contribution to the prevention of climate change and reducing its effects with the help of climate change action plans that they will implement.

The aim of this study is to discuss the relationship between climate change and agriculture. For this purpose, first of all, the activities carried out by local governments regarding climate change will be examined and the impact of climate change on agricultural activities will be examined.

Keywords: *Climate Change, Agricultural Activities, Local Governments.*

¹Isparta Uygulamalı Bilimleri Üniversitesi, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik Bölümü, Isparta, Türkiye, haticekocar@isparta.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-1012-240X>

**GÜNCEL GELİŞMELERİN ETKİSİNDE GÜBRE SEKTÖRÜ KÜRESEL TİCARETİ VE
TÜRKİYE'NİN TARIMSAL SÜRDÜRÜLEBİLRLİĞİNE ETKİLERİ**

Bilgen AKMERMER¹

Öz

Gübre, gerekli besinleri sağlayarak tarımsal ürünleri dünya gıda arzı için yeterli hale getiren önemli bir tarımsal girdi olarak sürdürülebilir tarımında vazgeçilmez hammaddeidir. Bu nedenle, küresel değişimler ve gelişmeler nedeniyle gübre fiyatlarının artması veya arzin kesintisi gibi ortaya çıkan piyasa şoklarının tamamı tüm ülkelerdeki gıda sistemleri tarafından anında hissedilmektedir. Bugün gerek iklim krizi, gerek COVID-19 pandemisi ve ardından gelen Ukranya-Rusya savaşı nedeniyle yükselen enerji fiyatları ve kısıtlayıcı ticaret politikaları, gübre arzinin önemli ölçüde düşmesine ve fiyatların yükselmesine neden olmaktadır. Bu arz sıkıntısının etkileri ise tüm dünyada hissedilecek olsa da, en çok etkilenen ülkeler arasında gelişmekte olan ülkeler yer almaktadır. Bu ülkelerden biri de gübre üretiminde %80'lük oranla temel girdi durumunda olan doğalgaz ve hammaddeinin temininde yurtdışı bağımlılığı olan Türkiye'dir. Bu anlamda bu araştırmada son yıllarda küresel gelişmelerin etkisinde zorlanan gübre sektörü piyasasının mevcut durumu incelenerek, Türkiye'nin pazardaki olan rolü tartışılmacaktır. Ayrıca sektördeki gelişmelerin Türkiye'nin tarımsal sürdürülebilirliğinin sağlanması konusundaki etkileri de değerlendirilecektir. Araştırma kapsamında uluslararası ticaret veritabanlarından alınan ikincil verilerin analiz edilmesiyle beraber ve sektör ile ilgili hazırlanan raporlar ve uzman görüşleri de verilerin değerlendirilmesine dahil edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Gübre Endüstrisi, Tarımsal Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Gıda Arzı, Uluslararası Pazarlar, Dış Ticaret.

**FERTILIZER INDUSTRY GLOBAL TRADE UNDER THE IMPACT OF CURRENT
DEVELOPMENTS AND ITS EFFECTS ON TURKEY'S AGRICULTURAL
SUSTAINABILITY**

Abstract

Fertilizer, as an important agricultural-input that provides the necessary nutrients and makes agricultural-products sufficient for the world food-supply, is an indispensable raw-material for sustainable agriculture. Therefore, all market shocks that arise due to global changes, such as increased fertilizer prices or interrupted supply, are instantly felt by all countries. Rising energy prices and restrictive trade policies due to the climate crisis, the COVID-19 pandemic, and the Ukraine-Russia war cause a significant decrease in the supply of fertilizers and an increase in prices. Although the effects of this supply shortage will be felt by all over the world, developing countries are among the most affected countries. Turkey has a foreign dependency on the supply of natural gas and raw materials, which are 80% of main-inputs in fertilizer production. In this sense, the current situation of the fertilizer markets, which is struggling under the influence of global developments, will be examined and the role of Turkey in markets will be evaluated. In addition, the effects of current developments on Turkey's agricultural sustainability will also be discussed. Within the scope of the research, the secondary data obtained from the international trade databases, the reports and expert opinions will be included for the evaluation.

Keywords: Fertilizer Industry, Agricultural Sustainability, Sustainable Food Supply, International Markets, Foreign Trade.

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, Türkiye, bilgenakmermer@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-4201-5254>

DICHOTOMY OF ENERGY SYSTEMS IN AFRICA

Mohamed BENBOUZIANE¹
Fatima BENBOUZIANE²

Abstract

Africa is certainly the most contrasting continent with a very pronounced dichotomy between North Africa and sub-Saharan Africa (SSA). Generally speaking, inefficient traditional forms of energy, mainly firewood and charcoal, continue to dominate in most countries of sub-Saharan Africa, particularly for uses related to cooking, while their share is marginal in North Africa. In addition, access to so-called modern forms of energy (electricity, natural gas, liquefied petroleum gas, kerosene) is unequal between sub-Saharan Africa and North Africa. Energy infrastructure (power stations, electricity transmission and distribution network, natural gas, oil pipelines, refineries, among others) remains underdeveloped in sub-Saharan Africa despite the establishment of institutions responsible for promoting regional markets in the electricity sector, such as the West Africa Power Pool.

The main objective of this paper is to analyze the characteristics of African energy systems and challenges of energy transition, then it will look for Energy transition trajectories and economic and social development and finally we will discuss Failures and lessons of transitions: reason for a possible accelerated transition.

Keywords: *Dichotomy, Energy systems, Energy Transsition, Africa.*

¹Abou Bekr University, Tlemcen, Algeria, mbenbouziane@yahoo.fr, <https://orcid.org/0000-0002-9530-4159>

²Abou Bekr University, Tlemcen, Algeria

ÇEVRESEL PERFORMANSIN EKONOMİ KRİTİĞİ

Ahmet Yılmaz ATA¹
Dilek TUĞLU DUR²

Öz

İnsan faaliyetleri küresel çevreyi benzeri görülmemiş bir şekilde değiştirmektedir. Atmosferdeki sera ve ozon tüketen gazların konsantrasyonu, türlerin hızla yok olması, biyojeokimyasal döngülerin bozulması, ormansızlaşma ve doğal kaynakların tükenmesi inkâr edilemez bir şekilde insan faaliyetleriyle ilişkilidir. Sürdürülebilir kalkınma bakış açısından, dünya ekonomisinin ekonomik genişlemesinin gezegenimize onarılamaz zararlar vereceğine dair artan bir endişe vardır. Ekonomik büyümenin çevre sorunlarını artırıyor olması ancak gelirin belirli bir eşik değerinden sonra çevre sorunlarını azaltabilmesi olgusu son dönemlerde çokça tartışılan konuların başında gelmektedir.

Bu çalışmanın amacı, OECD ülkelerinde ekonomik büyümenin çevresel performans üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda, ekonomik büyümenin çevresel performans ile doğrusal bir ilişki içerisinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kişi başına düşen milli gelir düzeyi yüksek olan ülkelerde çevresel performans düzeyi de yüksek iken, kişi başına düşen milli gelir düzeyi düşük olan ülkelerde çevresel performans düzeyi de düşük seyretmektedir. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler, uzun vadeli kalkınma hedeflerine ulaşabildiği sürece çevresel performans kalitesini artırabileceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Çevresel Performans, Ekonomik Büyüme, Sürdürülebilir Kalkınma.

THE ECONOMIC CRITICAL OF ENVIRONMENTAL PERFORMANCE

Abstract

Human activities are changing the global environment in an unprecedented way. The concentration of greenhouse and ozone-depleting gases in the atmosphere, rapid extinction of species, disruption of biogeochemical cycles, deforestation and depletion of natural resources are undeniably associated with human activities. From a sustainable development perspective, there is growing concern that the economic expansion of the world economy will cause irreparable damage to our planet. The fact that economic growth increases environmental problems, but income can reduce environmental problems after a certain threshold value, is one of the most discussed issues recently.

The aim of this study is to investigate the effect of economic growth on environmental performance in OECD countries. For this purpose, it was concluded that economic growth is in a linear relationship with environmental performance. While the level of environmental performance is high in countries with high per capita income, the level of environmental performance is also low in countries with low per capita income. Developing countries such as Turkey will be able to increase their environmental performance quality as long as they can achieve their long-term development goals.

Keywords: Environmental Performance, Economic Growth, Sustainable Development.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, yilmazata75@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0001-5928-8801>

²İskenderun Teknik Üniversitesi, Dörtyol Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü, Hatay, Türkiye,
tugludilek@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-4586-1632>

TÜRKİYE'DE YENİLENEBİLİR ENERJİ VE TURİZM GELİŞİMİNİN EKOLOJİK AYAK İZİ ÜZERİNE ETKİSİNİN ANALİZ EDİLMESİ

*Sevim ÖZKAN¹
Güler GÜNSOY²*

Öz

Turizm sektörünün ağırlıklı olarak altyapı tesislerinin inşasına dayalı olması ve bu kapsamda turizm bölgelerinin oluşturulabilmesi için orman, doğal kaynak gibi konularda tavize neden olması farklı çevresel sorunlara yol açmaktadır. Diğer taraftan verilen hizmetlere bağlı olarak enerji kullanımının artması da çevre kalitesini olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Dolayısıyla bu çalışmada, Türkiye'de yenilenebilir enerji üretiminin ve turizm gelişiminin; nüfusun üretim ile tüketim faaliyetleri sonucunda doğada bıraktığı yükü ifade eden ekolojik ayak izi üzerine etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada değişkenler arası ilişki 1995-2018 dönemini yıllık verileri kullanılarak ARDL (Autoregressive distributed Lag) yöntemiyle analiz edilmiştir. Model tahmini sonucunda yenilenebilir enerji üretimi, Türkiye'ye gelen turist sayısı ve ekolojik ayak izi arasında uzun dönemli eş-bütünleşme ilişkisinin varlığı tespit edilmiştir. ARDL sınırlı testine göre uzun dönemde yenilenebilir enerji üretiminin ekolojik ayak izi üzerinde negatif ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ampirik sonuçlar, Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin yatırımların arttırılmasının çevresel bozulmayı azaltacağını ortaya koymaktadır. Diğer taraftan, Türkiye'ye gelen turist sayısının ise ekolojik ayak izi üzerinde üzerinde pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamında, turizm alanında çevreye daha duyarlı faaliyetlerin uygulanmaya geçirilmesi çevre kalitesini daha da artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir enerji, Turizm, Ekolojik ayak izi, ARDL yöntemi.

ANALYSIS OF THE EFFECT OF RENEWABLE ENERGY AND TOURISM DEVELOPMENT ON ECOLOGICAL FOOTPRINT IN TURKEY

Abstract

The fact that the tourism sector is mainly based on the construction of infrastructure facilities causes different environmental problems. On the other hand, the increase in energy use due to services affects the environmental quality negatively. Therefore, in this study, it is aimed to determine the effects of renewable energy production and tourism development on the ecological footprint in Turkey. In the study, the relationship between the variables was analyzed using the ARDL method using the 1995-2018 period data. As a result of the analysis, it has been determined that there is a long-term cointegration relationship between renewable energy production, number of tourists and ecological footprint. According to the ARDL limit test, it was concluded that renewable energy production has a negative and significant effect on the ecological footprint in the long run. The results reveal that increasing investments in renewable energy sources in Turkey will reduce environmental degradation. On the other hand, it has been determined that the number of tourists coming to Turkey has a positive and significant effect on the ecological footprint. In this context, the implementation of more environmentally friendly activities in the field of tourism will further increase the environmental quality.

Keywords: Renewable energy, Tourism, Ecological footprint, ARDL method.

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Maliye Bölümü, Kütahya, Türkiye, sevim.ozkan@dpu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-4554-1244>

²Anadolu Üniversitesi, İktisat Bölümü, Eskişehir, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-0104-9784>

**COMPREHENSIVE EVALUATION OF WHEAT VALUE CHAIN DURING CONFLICT IN
THE ABSENCE OF GOVERNMENT STRUCTURE**

Abdulkarim Abdulaziz LAKMES¹

Abstract

This study provides a holistic picture of existing challenges and intervention strategies in the wheat value chain in Northern Syria. Also, to identify the link and relationship between the value chain actors. Mixed types of qualitative and quantitative data in 2020 were collected. The results showed that the whole wheat institutions suffer from lack of financial and technical support. Also these institutions have a fragile relationship according to lack of cooperation, transparency and coordination between wheat value chain actors. The decade-long conflict has had negative impact on the Wheat VC by creating major bottlenecks along the chain due to drought the destruction of irrigation infrastructure, increase the prices of input and decrease, their quality and reliability massive internal displacement, problematic farming practices, pests as well as insecurity, damage to the wheat sector facilities infrastructure, inflationary impact on operation costs. The implementation of long-term development programs by humanitarian agencies and other decision-makers to support actors at all stages of the value chain as a substitute for government support in the current situation will be required to develop this sector and to achieve food security.

Keywords: *Whet, Value Chain, Food Security.*

¹Harran Üniversitesi, Şanlıurfa, Türkiye, abdulkarimlakmes1982@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8167-7085>

YEŞİL GİRİŞİMCİLİK ARAŞTIRMALARI DÜNYADA HANGİ DURUMDA

Seyil NAJİMUDİNNOVA¹
Zamira OSKONBAEVA²

Öz

Web of Science (WOS) platformundaki yeşil girişimcilik üzerinde yapılan tüm yayınları inceleyen bu makale, bu alandaki mevcut araştırma eğilimlerini göstermeye ve yeşil girişimcilik üzerine gelecekteki araştırmalar için olası yönleri belirlemeye çalışıyor. WOS veritabanından alınan 644 makalenin analizine dayalı olarak, bu makalenin ana noktaları yeşil girişimciliğin ana hatlarını oluşturmaktır. WOS veritabanı, makaleler, kitaplar, incelemeler, editorial materyaller ve kitap bölümlerini kapsamaktadır. Söz konusu sitede konu alanında (başlık, özet, anahtar kelime) "yeşil girişimcilik" terimi aranmıştır. Temmuz 2022'den önce yayınlanan belgeler incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar, ileride araştırma alanlarını keşfetmeye, gelecekteki araştırmalar için olası konuları belirlemeye ve yeşil girişimcilik verileri akademisyen ve karar vericiler için daha erişilebilir hale getirmeye katkıda bulunuyor. Çalışmanın amaçlarına ulaşmak için bibliyometrik analiz kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil girişimcilik, Bibliometric Analiz, Kelime Bulutu.

GREEN ENTREPRENEURSHIP RESEARCHES IN THE GLOBE

Abstract

Using all publications from the Web of Science (WOS) plarform, this paper tries to show current research trends and identifies possible directions for future research on green entrepreneurship. Based on an analysis of 644 papers from the WOS database, the primary points of this paper are to establish main outlines on green entrepreneurship. The WOS database was screened for all publications related to green entrepreneurship, including articles, books, reviews, editorial materials, and book chapters. On the aforementioned site, the term "green entrepreneurship" was searched in the topic field (title, abstract, keyword). Documents published before July 2022 was taken into consideration.

The results contribute to discover influential researches, determine prospective topics for future research, and make green entrepreneurship data more available for academia and decision-makers. In order to reach aims of the study we decided to use bibliometric analysis.

Keywords: Green Entrepreneurship, Bibliometric Analysis, Word Cloud.

¹Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek, Kırgızistan seyil.najimudinova@manas.edu.kg <https://orcid.org/0000-0002-3711-6918>

²Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek, Kırgızistan, <https://orcid.org/0000-0002-3711-6918>

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMADA YEŞİL EKONOMİNİN ROLÜ

Emir HALABI¹

Öz

Geleneksel ekonomide izlenen üretim politikaları, karbon emisyonlarının artması ve ekonomik kaynakların tükenmesi gibi birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Bu araştırma, ekonomik bir kalkınma modeli olan yeşil ekonomi ile sürdürülebilir kalkınma arasındaki ilişkiyi analiz etmektedir. Ayrıca 2020 yılında 150 ülke için kesitsel veriler kullanılarak yeşil ekonominin ekonomik büyümeye üzerindeki etkisini ölçüp, sürdürülebilir kalkınmaya ulaşmadaki rolünü incelemektedir. Yeşil ekonomi, ekonomik kaynakların kullanımını optimize etmeyi ve kaynak tükenmesini azaltmayı amaçlayan çevre ekonomisi fikrine dayanmaktadır. Araştırma, yeşil ekonominin ekonomik büyümeyi olumlu etkilediği ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlama mekanizmalarından biri olduğu sonucuna varmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Ekonomi, Ekonomik Büyümeye, Sürdürülebilir Kalkınma, Küresel Yeşil Ekonomi Endeksi, Çevre Performans Endeksi.

THE ROLE OF GREEN ECONOMY IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Abstract

The production policies followed in the traditional economy have brought along many problems such as the increase in carbon emissions and the depletion of economic resources. This research analyzes the relationship between green economy, which is an economic development model, and sustainable development. In addition, by using cross-sectional data for 150 countries in 2020, it measures the effect of green economy on economic growth and examines its role in achieving sustainable development. Green economy is based on the idea of environmental economics, which aims to optimize the use of economic resources and reduce resource depletion. The research concludes that the green economy positively affects economic growth and is one of the mechanisms to ensure sustainable development.

Keywords: Green Economy, Economic Growth, Sustainable Development, Global Green Economy Index, Environmental Performance Index.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, emirhalabi48@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-4592-3760>

TARIMI SAVUNAN İKTİSADI DÜŞÜNCELER VE SANAYİ TOPLUMLARININ YENİ TARIMSAL YAPI İHTİYACI

Enver GÜNEY¹

Öz

İktisadi düşünceler Modern Çağa kadar adil bir toplumsal düzen kurmayı amaçladıklarından, ekonomik olayları dini ve ahlaki değer yargıları içinde açıklamaya çalışılar. Tarımsal faaliyet emek sarf ederek çalışmayı gerektirdiğinden tarım dini ve ahlaki bakımdan zanaatkârlıkla birlikte meşru işler olarak görüldü. Modern çağ'a kadar iktisadi düşünceler tarımı meşru ve adil bir ekonomik faaliyet olarak görürken, Modern çağ'dan sonra gelişen iktisadi doktrinlerde meşruiyet çeşitlendi ve adalet göz ardi edildi. Sanayi toplumlarında emeğin ve sermayenin kentlerde yoğunlaşması mülkiyet, ölçek ve organizasyon bakımından özgün yeni tarımsal yapıların geliştirilmesini gerekli kıldı ve kentleşme büyülüük kentlerin artan gıda ihtiyacını karşılayan sanayi toplumlarına özgü yeni tarımsal yapılar dünyaya yayıldı.

Bu çalışma insanlık tarihi boyunca; tarımı savunan iktisadi düşünceleri ve sanayi toplamlarının gıda ihtiyacını karşılayacak yeni tarımsal yapı ihtiyacını araştırmayı amaçlamaktadır. Tarımı savunan iktisadi düşünceler, dini düşünceler, iktisadi doktrinler ve her yeni toplumsal aşamaya göre şekillenen tarımsal yapılar nicel araştırma modelleri doğrultusunda incelenmiş ve tarihsel yöntemlerle açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışma sonuçları, günümüzde güçlü tarımcı doktrinlerin yokluğuna rağmen, salgın savaş ya da siyasal olaylar gibi gıda arzındaki aksamaların neden olduğu sorunların, milyonlarca insanın yaşadığı gelişmiş kentli toplumların ve yoksul ülkelerin, artan gıda ihtiyaçlarının karşılanması sağlanan yeni tarımsal modellerin geliştirildiğini ve bu yeni modellerle tarım sektörünün stratejik değer kazandığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarımcı Düşünceler, Tarımcı Doktrinler, Tarımsal Yapılar

ECONOMIC THOUGHTS ADVOCATING AGRICULTURE AND THE NEED FOR A NEW AGRICULTURAL STRUCTURE OF INDUSTRIAL SOCIETIES

Abstract

Economic thoughts tried to explain economic events within religious and moral value judgments since they aimed to establish a just social order until the Modern Age. Agriculture was seen as a legitimate business religiously and morally in addition to craftsmanship since it required labor work. While economic thoughts saw the agriculture as a legitimate and just economic activity until the Modern Age, legitimacy in economic doctrines that was developed after the Modern Age was diversified and the justice was ignored. The concentration of labor and capital in cities in industrial societies necessitated the development of unique new agricultural structures in terms of ownership, scale and organization, and as urbanization grew, new agricultural structures specific to industrial societies that met the increasing food needs of cities spread to the world.

This study aims to investigate the economic thoughts that advocate agriculture throughout the history of humanity and the need for a new agricultural structure to meet the food needs of the industrial societies. The economic thoughts, religious thoughts, economic doctrines that defend the agriculture and agricultural structures that was shaped according to each new social stage were examined in line with quantitative research models and tried to be explained with historical methods. The results of the study show that, despite the absence of strong agricultural doctrines today, new agricultural models that provide the solution to the problems caused by disruptions in food supply such as pandemic, wars or political events, that meet the increasing food needs of developed urban societies and poor countries where millions of people live have been developed, and that the agriculture sector gained strategic value with these new models.

Keywords: Agricultural Thoughts, Agricultural Doctrines, Agricultural Structures

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, envergunay@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8294-726X>

ON THE NATURAL RESSOURCES ABUNDANCE OF IN ALGERIA: A BLESSING OR A CURSE?

Rabia Meriem BENBOUZIANE¹
Jawhar KHELKHAL²

Abstract

Energies in all their kinds are considered as a very important source of economic development globally. The noticeable rise in oil prices has led to many conflicts between producing and consuming countries which eventually has led many countries to seek to switch from oil sector to the renewable energy sector or what we call the clean energy as it provides more security and stability than the oil and natural gas sector does.

The Russia-Ukraine crisis had implications on global oil market and it was the most serious effect on the world economy when oil prices remained above 100\$ per barrel during the conflict. Algeria could take advantage in these circumstances, but should we conclude that the oil sector could be more beneficial than the renewable energy sector for producers? It is not actually for countries with Dutch disease that depend mostly on oil yields in their economic policies, because when the oil prices drop, they will definitely collapse.

The objective of this paper is to discuss to what extent Algeria could benefit from this oil boom, and what are the perspectives for an energy transition.

Keywords: Oil Abundance, Energy Transition, Oil Curse, Algeria

¹İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, mbenbouziane@gmail.com

²Abou Bekr Belkaid University, Tlemcen, Algeria

**IMPACT OF AGRICULTURAL REFORMS ON THE DEVELOPMENT OF RURAL
ENTREPRENEURSHIP IN ALGERIA, EVIDENCE FROM THE REGION OF TLEMCEN.**

Abderrezak BENHABIB¹
Nassima SEMMACHE²

Abstract

This research focuses on the impact of local integrated rural development projects PPDRI on the improvement of rural entrepreneurship in Algeria. The literature review highlighted the importance of this issue and helped us draw an analytical study based on data obtained first, from official sources concerning the stages of implementation of the rural renewal policy in Algeria especially in the region of Tlemcen and second, the survey made over a sample of project leaders, and third, the execution PPDRI five-year program. The result of the study suggests that the projects of integrated rural development PPDRI have an important role on the development of rural entrepreneurship. These projects revolve around 3 complementary pillars: Rural Renewal, Agricultural Renewal, the Human Capacity Building and Assistance Program. Results show that these projects trigger rural entrepreneurship, alleviate poverty and improve job creation in rural areas.

Keywords: PPDRI, rural entrepreneurship, the rural renewal policy.

¹Abou Bekr Belkaid University, Tlemcen, Algeria, abderrezakbenhabib@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2624-994X>.

²Abou Bekr Belkaid University, Tlemcen, Algeria

TURİZM YATIRIMLARI İLE CARI AÇIK İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

*İlyas OKUMUŞ¹
Oğuzhan KARA²*

Öz

Son yıllarda, Türkiye'de iktisat politika yapıcılarının odak noktasında olan cari açık sorununun finansmanı ve sürdürülebilirliği en önemli iktisadi sorunlardan biridir. Makroekonomik istikrarın sağlanmasında önem arz eden cari işlemler dengesinin sağlanması turizm gelirlerinin önemi bilinmektedir. Turizm gelirlerini artırmak için yapılan alt yapı, üst yapı ve teknolojik yatırımlar son yıllarda hızlı bir şekilde artmaktadır. Bu sebeplerden dolayı, turizm yatırımlarının cari açığa etkisinin araştırılması ve araştırma sonucuna göre yatırım politikalarının belirlenmesi önem arz etmektedir.

Bu çalışmada, turizm yatırımlarının, ihracat ve ithalat hacimlerinin, reel efektif döviz kurunun ve doğrudan yabancı yatırımların cari açık üzerindeki etkilerinin 1995-2020 yıllarını kapsayan dönemde Türkiye için analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Analiz sonuçlarına göre, Türkiye'de turizm yatırımlarının cari açığı azalttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında, ihracat hacmindeki ve reel efektif döviz kurundaki bir artışın cari açığı ciddi bir şekilde azalttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cari Açık, Turizm Yatırımları, Türkiye

RELATIONSHIP BETWEEN TOURISM INVESTMENTS AND CURRENT ACCOUNT DEFICIT: THE CASE OF TURKEY

Abstract

In recent years, the financing and sustainability of the current account deficit problem, which has been the focus of economic policy makers in Turkey, is one of the most important economic problems. The importance of tourism revenues in maintaining the current account balance, which is important in ensuring macroeconomic stability, is known. Infrastructure, building and technology investments, increasing tourism revenues, have been growing rapidly in recent years. For these reasons, it is crucial to investigate the effect of tourism investments on the current account deficit and to determine investment policies according to the results of the research. In this study, it is aimed to analyze the impacts of tourism investments, export and import volumes, real effective exchange rate and foreign direct investments on the current account deficit in Turkey for the period of 1995-2020. According to the results of the analysis, it was concluded that tourism investments in Turkey reduced the current account deficit. In addition, it was concluded that an increase in export volume and real effective exchange rate significantly decreased the current account deficit.

Keywords: Current Account Deficit, Tourism Investments, Turkey

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, ilyas.okumus@hotmail.com,
<https://orcid.org/0000-0003-2225-4215>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, oguzhankara@e-mail.com.tr,
<https://orcid.org/0000-0002-4212>

KÜRESEL GIDA FİYATLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: KÜRESEL ISINMANIN ROLÜ

*İlyas OKUMUŞ¹
Esra TORUN²*

Öz

Son yıllarda artan küresel belirsizlikler, küresel ısınmadan kaynaklı çevresel felaketler ve dünya nüfusu gibi sebeplerden dolayı gıda arz ve talebinde ciddi dengesizliklerin olacağı öngörülmektedir. Bu sebeplerden dolayı, son yıllarda küresel gıda fiyatlarında ciddi artışlar gözlemlenmektedir. Gıda fiyatlarındaki artış toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren bir sorundur. Ancak yoksul kesimi, açlıkla ve yetersiz beslenmeyle karşı karşıya bıraktığı için daha fazla etkileyen bir sorundur. Bu nedenlerden dolayı küresel gıda fiyatlarını yükseltten sebeplerin belirlenmesi ve ona göre politikalar yapılması çok önemlidir.

Bu çalışmanın amacı, 2000-2020 yılları arasında küresel gıda fiyatları, nüfus, küresel ısınma, petrol fiyatları, kişi başı milli gelir ve tarımsal alan arasındaki ilişkileri küresel veriler yardımıyla analiz etmek ve gerekli politika çıkarımlarını yapmaktadır. Küresel veriler incelenliğinde, 2000-2020 yılları arasında gıda fiyatlarının yaklaşık %100 arttığını görmekteyiz. Küresel ısınma göstergesi olarak kullanılan sıcaklık değişiminde ciddi artışlar görülmektedir. Bu dönemde dünya nüfusunun yaklaşık %27 arttığı ve kişi başı milli gelirin yaklaşık %33 arttığı görülmektedir. Ayrıca petrol fiyatlarının bazı yıllar 2 bazı yıllar 3 katına çıktıığı gözlemlenmektedir. Bu faktörlerdeki oynaklıklarla gıda fiyatlarındaki oynaklığın paralel olduğu grafiklerde görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Küresel Gıda Fiyatları, Küresel ısınma, Nüfus, Petrol Fiyatları

EXAMINING THE FACTORS AFFECTING GLOBAL FOOD PRICES: THE ROLE OF GLOBAL WARMING

Abstract

It is predicted that there will be serious imbalances in food supply and demand due to reasons such as increasing global uncertainties, environmental disasters caused by global warming and world population in recent years. Serious increases have been observed in global food prices in recent years. The increase in food prices is a problem that concerns all segments of society. For these reasons, it is crucial to determine the reasons that rise the global food prices and to make policies accordingly.

The aim of this study is to analyze the relations between global food prices, population, global warming, oil prices, GDP per capita and agricultural area using global data for the period of 2000-2020 and make the necessary policy implications. It is seen that food prices increased approximately 100%. There are serious rises in temperature change. In this period, it is seen that the world population has increased by approximately 27% and global GDP per capita has increased by approximately 33%. In addition, it is observed that oil prices doubled in some years and tripled in some years. The graphs display that the volatility in these factors is parallel to the volatility in food prices.

Keywords: Global Food Prices, Global Warming, Population, Oil Prices

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, ilyas.okumus@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2225-4215>

² Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, erasozer763@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3913-7026>

**İSTİHDAM VE YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARI İLİŞKİSİ: D-8 ÜLKELERİ
ÜZERİNE BİR ANALİZ**

Gülferah ERTÜRK MEN¹
Hüseyin ÇELİK²

Öz

Yenilenebilir enerji kaynakları çevreye zararı olmayan, doğada sürekli bulunan, sürdürülebilir bir enerji türüdür. Bu bağlamda, yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapan ülkeler karbon emisyonlarını azaltmakta, sürdürilebilir enerji sağlayarak enerji arz güvenliğini sağlamakta ve fosil kaynaklara olan bağımlılığını azaltmaktadır. Bunun yanında, yenilenebilir enerjilere yapılan yatırımlar yeni iş sahalarının oluşmasını sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı, yenilenebilir enerji yatırımları ile istihdam arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Bu kapsamında çalışmada istihdam ve yenilenebilir enerji yatırımları arasındaki ilişki D-8 ülkeleri için 1980-2020 dönemi veri seti yardımıyla Panel veri analizi yapılacaktır. Çalışmada yenilenebilir enerji yatırımlarının yanı sıra, sabit sermaye yatırımları, ekonomik büyümeye, istihdam verileri kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Yatırım, İstihdam

**THE RELATIONSHIP BETWEEN EMPLOYMENT AND RENEWABLE ENERGY
INVESTMENTS: AN ANALYSIS ON D-8 COUNTRIES**

Abstract

Renewable energy sources are a sustainable type of energy that does not harm the environment and is constantly found in nature. In this context, countries investing in renewable energy sources reduce their carbon emissions, ensure energy supply security by providing sustainable energy and reduce their dependence on fossil resources. In addition, investments in renewable energies create new business areas. The aim of this study is to determine the relationship between renewable energy investments and employment.

In this context, Panel data analysis will be made with the help of the 1980-2020 period data set for the D-8 countries on the relationship between employment and renewable energy investments in the study. In addition to renewable energy investments, fixed capital investments, economic growth and employment data will be used in the study.

Keywords: Renewable Energy, Investment, Employment

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Finans ve Bankacılık Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, gbozkaya@ksu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-2239-0241>

²Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Kilis, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-2455-9381>

TÜRKİYE'DE TARIM SEKTÖRÜNÜN YERİ VE ÖNEMİ

Sevilay SARI¹

Öz

Tarım, toprağı ve tohumu işleyerek bitkisel ve hayvansal ürünler elde etmek ve bu ürünleri çeşitli süreçlerde kullanmak için gerçekleştirilen bir ekonomik faaliyettir. Türkiye geçmişte tarımsal üretimde kendi kendine yeten bir ülke olmasına rağmen bugün bazı tarım ürünlerinde ithalatçı konumuna gelmiştir. 1980'li yıllara kadar Türkiye ekonomisinin başat sektörü olan tarım sektörü, 1980'li yıllarda sonra uygulanan dışa bağımlı liberalleşme, serbest piyasa ekonomisine geçiş, sanayi-hizmet ve inşaat sektörlerindeki hızlı gelişim gibi nedenlerle gerilemeye başlamıştır. Fakat tarım sektörü, ülke nüfusunun beslenmesi, sanayi sektörünün ham madde ihtiyacını karşılaması, sanayiye sermaye aktarması, milli gelir, istihdam ve ihracata katkıda bulunması aracılığıyla Türkiye ekonomisindeki önemini korumaktadır.

Bu çalışma kapsamında, Türkiye ekonomisinde tarımın son 20 yıldaki rolü, tarımın ihracat-ithalat, istihdam ve milli gelirdeki payının güncel veriler ışığında betimsel bir çalışma olarak incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Tarım Sektorü, Dış Ticaret

THE PLACE AND IMPORTANCE OF THE AGRICULTURAL SECTOR IN TURKEY

Abstract

Agriculture is an economic activity carried out to obtain vegetable and animal products by processing soil and seeds and to use these products in various processes. Although Turkey was a self-sufficient country in agricultural production in the past, it has become an importer of some agricultural products today. started to decline due to reasons such as rapid development in the construction and construction sectors. However, the agricultural sector maintains its importance in the Turkish economy by feeding the country's population, meeting the raw material needs of the industrial sector, transferring capital to the industry, contributing to national income, employment and exports.

Within the scope of this study, it is aimed to examine the role of agriculture in the Turkish economy in the last 20 years, the share of agriculture in export-import, employment and national income as a descriptive study in the light of current data.

Keywords: Türkiye, Agriculture Sector, Foreign Trade.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, sevilaysari2211@icloud.com, <https://orcid.org/0000-0002-4363-8827>.

BRIC ÜLKELERİNDE ENERJİ TÜKETİMİ VE EKONOMİK BüYÜME İLİŞKİSİ: PANEL VERİ ANALİZİ

Ferid ÖNDER¹

Öz

Küreselleşme sürecinin başlamasıyla, nüfus hareketliliği ve artışı, sanayileşmenin hız kazanması, ülkeler arası etkileşimin artması, bilişim sektörünün baş döndürücü gelişimi, ulaşımın hız kazanması ve taşımacılığın modernleşmesi ekonomilerin üretim süreçlerinde değişimler yaşanmasına neden olmuştur. Bu ve benzeri gelişmeler enerji talebini de artırmıştır. Ülkelerin en önemli makroekonomik hedefleri arasında yer alan ekonomik büyümeyenin gerçekleşmesi için, enerjiye olan ihtiyacın önemi ilgili literatürde açık bir şekilde vurgulana gelmektedir. Dahası ekonomik büyümeye sürecinin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi açısından enerji temini, politika yapıcılar açısından ciddiyetle ele alınan en önemli konuların başında gelmektedir. Dolayısıyla kesintisiz enerji üretim için hayatı önem taşıyan bir girdi niteliğindedir.

Bu çalışmada nüfusu, üretim kapasitesi ve ekonomik potansiyelleri ile öne çıkan BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) ülkelerinde enerji tüketimi ve ekonomik büyümeye ilişkisi ampirik olarak test edilmektedir. 1990-2020 dönemi verilerinden yararlanılarak dinamik panel veri ekonometrisinin geliştirilen yeni yöntemleri kullanılarak elde edilen sonuçlar, ilgili literatürün de kabul ettiği şekilde BRIC ülkelerinde enerji tüketimindeki artışın ekonomik büyümeyi artturduğu şeklindedir. Dolayısıyla kesintisiz ekonomik büyümeye için enerji tüketimi önündeki engellerin kaldırılarak enerjinin sürekliliğinin sağlanmasına yönelik politikalara önem verilmesi gerekiği vurgulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: BRIC, Panel Veri, Ekonomik Büyüme, Enerji Tüketimi

THE RELATIONSHIP OF ENERGY CONSUMPTION AND ECONOMIC GROWTH IN BRIC COUNTRIES: PANEL DATA ANALYSIS

Abstract

With the onset of the globalization process, population mobility and increase, the acceleration of industrialization, the increase in interaction between countries, the rapid development of the information sector, the acceleration of transportation and the modernization of transportation have led to changes in the production processes of economies. These and similar developments have also increased the energy demand. The importance of the need for energy for the realization of economic growth, which is among the most important macroeconomic goals of the countries, is clearly emphasized in the relevant literature. Moreover, in terms of ensuring the sustainability of the economic growth process, energy supply is one of the most important issues that are taken seriously by policy makers. Therefore, uninterrupted energy is a vital input for production. In this study, the relationship between energy consumption and economic growth in BRIC (Brazil, Russia, India and China) countries, which stand out with their population, production capacity and economic potential, is empirically tested. The results obtained by using the new methods of dynamic panel data econometrics developed by utilizing the 1990-2020 period data are that the increase in energy consumption in BRIC countries increases the economic growth, as accepted by the relevant literature. Therefore, it should be emphasized that for uninterrupted economic growth, it is necessary to give importance to policies aimed at ensuring the continuity of energy by removing the obstacles to energy consumption.

Keywords: BRIC, Panel Data, Economic Growth, Energy Consumption

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Bankacılık ve Finans Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, feritonder@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-0211-7571>

EVALUATING CANOLA PHYSIOLOGICAL PARAMETERS UNDER ""*BREVICORYNE BRASSICAE*"" INFESTATION IN DIFFERENT NITROGEN FERTILIZATION LEVELS

*Farnoush Fallahpour*¹
*Mojtaba Hosseini*²

Abstract

A high amount of energy based on fossil fuels is used for the production, transportation, processing and storage of agricultural products in the world. Rapid increase in the world population and modern methods applied in the agricultural sector with the development of technology, increase this energy consumption even more. In recent years, the importance of renewable energy sources has emerged due to reasons such as the increase in the cost of fossil fuels, environmental pollution, carbon dioxide emissions, greenhouse gas emissions and global climate changes. As an alternative to fossil fuels, renewable energies such as solar, wind, geothermal and biomass are among these sourcesAnother factor that is as effective as agricultural production, which plays an important role in the welfare level of developed countries' economies, is the energy consumption methods that make agricultural production qualified and sustainable. The aim of this study is to contribute to socio-economic developments with the potential of renewable energy sources that can be used in the agricultural sector and a sustainable agricultural policy, taking into account the current data.

Keywords: *Aphid Population, Chlorophyll, Leaf Nitrogen Content, Cabbage Aphid, Photosynthesis*

¹Ferdowsi University of Mashhad, Agrotechnology Department, Iran, f.fallahpour@um.ac.ir, <https://orcid.org/0000-0003-1390-8942>
²Ferdowsi University of Mashhad, Department of Plant Protection, Iran, <https://orcid.org/0000-0003-1390-8942>

**EKONOMİK BüYÜME VE KENTLEŞME DÜZEYİNİN KARBON EMİSYONU
ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TÜRKİYE EKONOMİSİ ÜZERİNE AMPİRİK BULGULAR**

Ayşe ERYER¹

Tuğba KONUK²

Öz

Günümüzde küresel bir boyuta ulaşan çevre kirliliğinin ana sebebi olarak sanayileşme ve onun sonucu olan kentleşme olgusu gösterilmektedir. Kentleşmenin bir ülkede sosyal- kültürel ve ekonomik anlamda olumlu etkilerinin yanı sıra bazı olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Bu olumsuz etkilerin başında ise kentleşmenin çevre üzerinde oluşturduğu etki gelmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı ekonomik büyümeye ve kentleşme düzeyinin karbon emisyonu üzerindeki etkisini Türkiye için 1990-2019 dönemi yıllarını kapsayan dönemi baz alarak eş bütünlleşme testi ile incelemektir. Analiz sonuçları modele dahil edilen değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olduğunu göstermiştir. Elde edilen bu sonuç Türkiye ekonomisinde Çevresel Kuznet Hipotezini doğrular niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: *Türkiye Ekonomisi, Kentleşme, Ekonomik Büyüme.*

**THE EFFECT OF ECONOMIC GROWTH AND URBANIZATION LEVEL ON CARBON
EMISSION: EMPIRICAL FINDINGS ON THE TURKISH ECONOMY**

Abstract

Today, industrialization and the phenomenon of urbanization, which is the result of it, are shown as the main cause of environmental pollution, which has reached a global dimension. Urbanization has some negative effects as well as social, cultural and economic positive effects in a country. At the beginning of these negative effects is the effect of urbanization on the environment. In this context, the aim of the study is to examine the effect of the level of economic growth and urbanization on carbon emissions with a cointegration test for Turkey, based on the period covering the 1990-2019 period. The results of the analysis showed that there is a long-term relationship between the variables included in the model. This result confirms the Environmental Kuznet Hypothesis in the Turkish economy.

Keywords: *Turkish Economy, Urbanization, Economic Growth.*

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, zabunayse@hotmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-6556-1605>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, yilmaz-tuba@outlook.com,
<https://orcid.org/0000-0002-7381-4131>

TÜRKİYE'DE KİRLİLİK SİĞNAĞI HİPOTEZİNİN GEÇERLİLİĞİ: ARDL SINIR TESTİ

Gülsen KOZ¹

Öz

Giderek artan çevre kirliliği sorunları uluslararası çevre bilincinin gelişmesini zorunlu hale getirerek hem ulusal hem de uluslararası önlemleri ve yasal düzenlemeleri de beraberinde getirmiştir. Özellikle gelişmiş ülkelerde bu konuya ilgili yapılan yasal düzenlemeler ve çevre standartlarına uyum politikaları nedeniyle kimya, dericilik, kâğıt ve demir-çelik sanayi vb. gibi çevre kirliliğine sebep olan sektörlerin üretim maliyetleri de artmaya başlamıştır. Bu durumun üretim maliyetlerini artırması sonucunda bu sektörlerde üretim yapanlar, maliyet avantajı sağlamak için çevre politikalarının yetersiz olduğu gelişmekte olan ülkelere sığınmaktadır. Ekonomi yazısında bu durum Kirlilik Sığnağı Hipotezi (Pollution Haven Hypothesis) olarak açıklanmaktadır. Bu çalışmada Kirlilik Sığnağı Hipotezinin Türkiye'de geçerliliğini test etmek için; 1990-2015 yıllarını kapsayan dönemde doğrudan yabancı yatırımlar, karbondioksit (CO₂) emisyonu, kişi başına düşen milli gelir, kişi başına düşen milli gelirin karesi ve kişi başına enerji tüketimi arasındaki kısa ve uzun dönemli ilişki ARDL sınır testi ile incelenmiştir. Yapılan test sonucunda hem kısa hem de uzun dönemde doğrudan yabancı yatırımların, CO₂ emisyonunu pozitif yönde etkilediği, yani Türkiye'de incelenen dönemde kirlilik sığnağı hipotezinin geçerli olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: ARDL Sinir Testi, CO₂ Emisyonu, Kirlilik Sığnağı Hipotezi.

THE VALIDITY OF THE POLLUTION HAVEN HYPOTHESIS IN TURKEY: THE ARDL BOUND TEST

Abstract

Increasing environmental pollution problems, making it compulsory for the development of environmental awareness of nations, brought with it both national and international measures and legal regulations. Especially in developed countries, due to the legal regulations and compliance policies with environmental standards; chemical, leather, paper and iron-steel industry etc. sectors that cause environmental pollution such as, production costs started to increase. As this situation increases production costs, those who produce in these sectors take shelter in developing countries where environmental policies are insufficient to provide cost advantage. In the economics literature, this situation is explained as the Pollution Haven Hypothesis. In this study, to test the validity of the Pollution Haven Hypothesis in Turkey; The short and long-term relationship between foreign direct investments, carbon dioxide (CO₂) emissions, per capita income, squared national income per capita and energy consumption per capita in the period covering 1990-2015 were examined with the ARDL bound test. As a result of the test, it has been determined that foreign direct investments have a positive effect on CO₂ emissions in both the short and long term, that is, the pollution haven hypothesis is valid in the period examined in Turkey.

Keywords: ARDL Bound Test, CO₂ Emission, Pollution Haven Hypothesis.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, kozgulsen@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-2485-1147>

**ÇEVRE KİRLİLİĞİ, ENERJİ TÜKETİMİ VE İKTİSADI BüYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE
EKONOMİSİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR İNCELEME**

İbrahim ÖRNEK¹
Bahar OĞUL²

Öz

Küreselleşme, sanayileşme ve nüfus artışı gibi nedenler çevre üzerinde çeşitli etkiler meydana getirmektedir. Çevresel kirliliğin gerek ekonomik gerek sosyal birçok etkisi ortaya çıkmaktadır. Çevre kirliliği, özellikle son dönemlerde pek çok çalışmaya konu olmaktadır. Çevre kirliliğinin göstergesi olarak çeşitli unsurlardan faydalananmaktadır. Bu çalışmada çevre göstergelerinden biri olan ve kapsamlı şekilde çevre kirliliğini gösteren ekolojik ayak izi değişkeninden yararlanılmıştır. Bu çalışmada Türkiye ekonomisine ait 1990-2018 dönemindeki enerji tüketimi, iktisadi büyümeye ve ekolojik ayak izi değişkenleri arasındaki ilişki yıllık verilerle ele alınmıştır. Modelde kullanılan değişkenlerin birim kök düzeyi ADF birim kök testiyle sınanmıştır. Değişkenler arasındaki eşbüttünleşme ilişkisi ARDL sinir testiyle incelenmiştir. ARDL sinir testi sonucuna göre hem kısa dönemde hem de uzun dönemde enerji tüketimi ve iktisadi büyümeyi ekolojik ayak izi üzerindeki etkisi pozitiftir. Başka bir deyişle enerji tüketimi ve iktisadi büyümeyi değişkenleri çevre kirliliğini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Kirliliği, Enerji Tüketimi, İktisadi Büyüme, ARDL Sinir Testi, Türkiye Ekonomisi

**THE RELATIONSHIP BETWEEN ENVIRONMENTAL POLLUTION, ENERGY
CONSUMPTION AND ECONOMIC GROWTH: AN EMPIRICAL STUDY ON THE
TURKISH ECONOMY**

Abstract

Causes such as globalization, industrialization and population growth create various effects on the environment. Environmental pollution has many economic and social effects. Environmental pollution has been the subject of many studies, especially in recent years. Various elements are used as an indicator of environmental pollution. In this study, the ecological footprint variable, which is one of the environmental indicators and shows environmental pollution comprehensively, was used. In this study, the relationship between energy consumption, economic growth and ecological footprint variables in the 1990-2018 period of the Turkish economy is discussed with annual data. The unit root level of the variables used in the model was tested with the ADF unit root test. The cointegration relationship between the variables was examined with the ARDL bounds test. According to the ARDL bounds test result, the effect of energy consumption and economic growth on the ecological footprint is positive both in the short term and in the long term. In other words, energy consumption and economic growth variables increase environmental pollution.

Keywords: Environmental Pollution, Energy Consumption, Economic Growth, ARDL Bounds Test, Turkish Economy

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, iornek@hotmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-6802-6341>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, 100/2000 Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş, Türkiye
bahar_63_13@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4335-9086>

**TÜRK TARIMININ AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ KARŞISINDAKİ SEKTÖREL
REKABET GÜCÜ**

Seyhan TAŞ¹
Esra KÜTÜKÇÜ²

Öz

Yerli ve yabancı piyasalarda ortaya çıkan istikrarsızlıkların yanı sıra küresel ölçekteki krizlere bağlı olarak karşılaşılan sorunlar mikro ölçekte sektörlerin makro ölçekte ise ekonomilerin değişen piyasa koşullarına göre yeniden yapılandırılması gereğini ortaya çıkarmıştır. Bu duruma bağlı olarak ülkelerin küreselleşme sürecinde ekonomilerine yönelik rekabet gücünü artırmaları önem kazanmıştır. Tarım sektöründe, son yıllarda gerçekleşen küresel piyasa istikrarsızlıkları, ekonomik krizler, hayvan hastalıkları ve iklim değişiklikleri piyasayı olumsuz bir şekilde etkilenmesinin yanı sıra dünya nüfusunun hızla artması dünya piyasalarında gıda arzı yetersizliği endişelerini de artırmaya başlamıştır.

AB'ye aday ülke olan Türkiye'nin üyelik durumunda uyum sağlamak zorunda kaldığı ortak tarım politikaları, Türkiye'yi üretici refahı ve tüketici refahı açısından ürün bazında bir refah artışı kazandırıp kazandırmayıcağı betimsel olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Dünya piyasalarında yaşanan son gelişmeler doğrultusunda tarım ülkesi olarak kabul edilen Türkiye'nin, AB pazarındaki sektörel rekabet gücünün de incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, Türk tarım sektörünün AB ülkeleri karşısındaki rekabet gücü ele alınmıştır. Bu bağlamda Türkiye'nin dış ticaretinde ön plana çıkan bitkisel ve hayvansal ürün grupları belirlenerek, ekonomik performansları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tarım Ekonomisi, AB Ortak Tarım Politikası, Sektörel Analiz.

**SECTOR COMPETITIVENESS OF TURKISH AGRICULTURE AGAINST EUROPEAN
UNION COUNTRIES**

Abstract

In addition to the instabilities in the domestic and foreign markets, the problems encountered due to the global crises have revealed the necessity of restructuring the sectors in the micro scale and the economies in the macro scale according to the changing market conditions. In the agricultural sector, the global market instability, economic crises, animal diseases and climate changes that have taken place in recent years have negatively affected the market, as well as the rapid increase in the world population has started to increase the concerns about the lack of food supply in the world markets.

It is necessary to evaluate descriptively whether the common agricultural policies that Turkey, which is a candidate country to the EU, have to adapt in case of membership, will bring an increase in product-based welfare in terms of producer welfare and consumer welfare. In line with the latest developments in the world markets, Turkey's sectoral competitiveness in the EU market, which is accepted as an agricultural country, should also be examined. In this study, the competitiveness of the Turkish agricultural sector against EU countries is discussed.

Keywords: Agriculture Economy, EU Common Agricultural Policy, Sectoral Analysis.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, seyhantas1@hotmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-9671-4838>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, 100/2000 Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş, Türkiye,
esra_ktkcu@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7869-2233>

YENİLENEBİLİR ENERJİ ARZINDA MALİYE POLİTİKASI KAPSAMINDA TEŞVİKLER

Mehtap KARAYAZI¹

Öz

Fosil kaynakların kıtlığı ve bu kaynakların dünyada bazı bölgelerde yoğunlaşması enerji arzında dönelmsel olarak dalgalanmalara neden olmaktadır. Beklenmedik ekonomik, politik ve sosyal riskler bu dalgalanmaları derinleştirmektedir. Günümüzde fosil enerji kaynaklarının neden olduğu olumsuzluklara ek olarak her geçen gün artan enerji talebinin, daha sağlıklı, daha güvenilir ve daha kesintisiz sağlanması açısından yenilenebilir enerji büyük önem arz etmektedir. Aynı zamanda yenilenebilir enerji kaynaklarına hemen hemen her ülkenin sahip olabilmesi, kaynakların tükenmez olması, kendini devamlı yenileyebilmesi, doğayla uyumlu ve çevre dostu olması en önemlisi ise gelişen teknolojiyle birlikte en çok endişe edilen yüksek maliyet sorununun çözüme kavuşturulabilir olması bu kaynaklara olan talebi ve yatırımları artırmaktadır. Fakat yenilenebilir enerji yatırımlarının kullanımının arttırılması için kamu kesiminin bu alanlara öncülük etmesi gerekmektedir. Bu çalışma yenilenebilir enerji üretiminde maliye politikası araçlarını, kamu yatırımlarının etkinliğini, özel kesim ve kamu kesiminin iş birliği organizasyonlarını araştırmayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması için uygulanan teşvik ve destekleme mekanizmalarını ve bu destekleme mekanizmalarının enerji üretim miktarlarına ve ülke ekonomisine olan etkilerini test etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fosil Kaynaklar, Yenilenebilir Enerji, Maliye Politikası.

INCENTIVES UNDER FISCAL POLICY FOR RENEWABLE ENERGY SUPPLY

Abstract

The scarcity of fossil resources and the concentration of these resources in some regions of the world cause periodic fluctuations in energy supply. At the same time, the fact that almost every country can have renewable energy resources, that the resources are inexhaustible, that they can renew themselves continuously, that they are compatible with nature and that they are environmentally friendly, and most importantly, that the high cost problem that is most worried about can be solved with the developing technology, increases the demand and investments for these resources. However, in order to increase the use of renewable energy investments, the public sector should lead these areas.

This study aims to investigate the fiscal policy tools, the effectiveness of public investments, the cooperation organizations of the private and public sectors in renewable energy production. At the same time, it is to test the incentive and support mechanisms applied for the widespread use of renewable energy and the effects of these support mechanisms on the amount of energy production and the country's economy.

Keywords: Fossil Resources, Renewable Energy, Fiscal Policy.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, mehtapkarayazi@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4876-3088>

**YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİ VE EKONOMİK BüYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİ:
TÜRKİYE ÖRNEĞİ**

İbrahim ÖRNEK¹
Seçkin KABAK²

Öz

Yenilenebilir enerji kaynakları yenilenemez enerji kaynaklarına alternatif olarak günümüzde olduğu gibi gelecek için de büyük önem arz etmektedir. Jeotermal enerji, biyokütle enerjisi, rüzgâr enerjisi, güneş enerjisi, hidrojen enerjisi ve hidrolik enerji yaygın olarak kullanılan yenilenebilir enerji kaynakları arasında yer almaktadır. Türkiye, yenilenebilir enerji kaynakları açısından çok fazla çeşitliliğe sahip olduğu bilinen bir gerçek olup potansiyel açısından ise zengin bir ülkedir. Özellikle 21. yüzyılın başlarından itibaren yenilenebilir enerji tüketimi ve ekonomik büyümeye arasındaki ilişki araştırmalara konu olmuştur. Bu doğrultuda bu çalışmada 1960-2015 dönemini kapsayan yıllık zaman serisi verileri kullanılarak Türkiye'de yenilenebilir enerji tüketimi ile ekonomik büyümeye arasındaki ilişkiyi ekonometrik zaman serileri kapsamında nedensellik analiziyle incelenmesi amaçlanmıştır. Analizler sonucunda yenilenebilir enerji ile ekonomik büyümeye arasında çift yönlü bir nedensellik ilişkisinin bulunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Ekonomik Büyüme, Türkiye.

**THE RELATIONSHIP BETWEEN RENEWABLE ENERGY CONSUMPTION AND
ECONOMIC GROWTH: THE CASE OF TÜRKİYE**

Abstract

Renewable energy sources, as an alternative to non-renewable energy sources, are of great importance for the future as well as today. Geothermal energy, biomass energy, wind energy, solar energy, hydrogen energy and hydraulic energy are among the widely used renewable energy sources. It is a fact that Türkiye has a great diversity in terms of renewable energy sources. It is also a rich country in terms of the potential of renewable energy sources. Especially since the beginning of the 21st century, the relationship between renewable energy consumption and economic growth has been the subject of academic research. Accordingly, in this study, it is aimed to examine the relationship between renewable energy consumption and economic growth in Türkiye with causality analysis within the scope of econometric time series, using annual time series data covering the period 1960-2015. As a result of the analysis, it is expected that there will be a bidirectional causality relationship between renewable energy and economic growth.

Keywords: Renewable Energy, Economic Growth, Türkiye.

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, iornek@hotmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-6802-6341>

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye, seckinkabak@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-8197-4170>

REAL-TIME PRICING: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

Yusuf Kenan PAKYARDIM¹

Abstract

Large-scale integration of renewable energy necessitated fundamental changes in the electricity sector. The main challenging aspect of renewable energy with respect to traditional market operations is intermittency such that both quantity and timing of renewable energy generation are uncontrollable. In addition, in traditional electricity market operations, retail electricity prices are almost constant whereas wholesale market prices are changing continuously. Thus end-users are insensitive to the equilibrium prices on the supply side. When large-scale renewable energy integration is concerned, these traditional market operations become unsustainable. Demand Response programs have a high potential to mitigate the adverse effect of intermittency. Among many others, Real-Time Pricing is theoretically an efficient pricing concept since it reflects the supply side dynamics. In this work, the advantages and disadvantages of Real-time pricing are investigated in the Demand Response framework.

Keywords: Real-Time Pricing, Demand Response, Renewable Energy, Retail Markets

¹Middle East Technical University, Department of Economics, Ankara, Türkiye, yusufkenan@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-7123-6526>

ENERJİ TÜKETİMİ VE EKONOMİK BüYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE VE SEÇİLİ ÜLKELER ÜZERİNE BİR ANALİZ

Ahmet ÜNLÜ¹

Öz

Genel olarak enerji, ekonomik kalkınma ve sanayi sektörü için hayatı bir girdi olarak kabul edilmektedir. Enerji girdisiyle ekonomik değişkenler arasındaki ilişkiler sürekli tartışılmakta ve araştırılmaktadır. Genel olarak enerji kullanımının artmasıyla birlikte ekonomik büyümeyenin de eşlik etmesi beklenmektedir. Bu çalışma, Türkiye ile benzer özellikte enerji kullanım ve milli gelir değerlerine sahip ülkeler için bir ülke grubu oluşturularak enerji tüketimi ile ekonomik büyümeye arasındaki nedensel ilişkiyi Konya (2006) panel nedensellik testi kullanarak incelemeyi amaçlamaktadır. Bu hedeften yola çıkarak 1970 – 2019 yılları verileri kullanılarak ekonometrik panel veri analizi yapılacaktır. Sonuç olarak ekonomik büyümeye enerji tüketimi arasındaki ülkelerin homojen özellik göstermelerine rağmen nedensellik ilişkisinin yönünde ülkelere göre farklılaşmaların varlığı araştırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Enerji Tüketimi, Panel Nedensellik

THE RELATIONSHIP BETWEEN ENERGY CONSUMPTION AND ECONOMIC GROWTH: AN ANALYSIS ON TÜRKİYE AND SELECTED COUNTRIES

Abstract

In general, the energy is considered a vital input, for economic development and industrial sector. The relations between the energy input and the economic variables are constantly discussed and investigated. In general, with the increase in energy use, economic growth is expected to accompany. This study aims to examine the causal relationship between energy consumption and economic growth by creating a country group for countries with energy usage and national income values similar to Turkey using a panel causality test. Based on this target, econometric panel data analysis will be performed by using the panel data of 1970 - 2019. As a result, despite the homogeneous characteristics of countries between economic growth and energy consumption, the existence of differentiation by countries in the direction of causality relationship is investigated.

Keywords: Economic Growth, Energy Consumption, Panel Causality.

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, Aydın, Türkiye,
unlu100@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-4921-3157>

AGRICULTURAL FOOD PRODUCT SECTOR OF THE IRELAND ECONOMY

*Ini USANGA¹
Ado Mazombe²*

Abstract

Ireland's food and Agri-foods products are a booming sector. The sector exported to over 180 markets globally and in 2019, they were valued at €14.5 billion. The agri-food sector is a very valuable part of the Irish economy, and it is a major contributor to Irish economic growth. It is one of the most important indigenous manufacturing sectors, employing around 167,000 people. However, Ireland's climate is changing in line with global trends. When compared to the 1900s, there has been a temperature increase of, on average, 0.8°C. It is forecasted that by 2041 – 2060 the average annual temperatures will increase between 1–1.2°C and 1.3–1.6°C depending on the emissions trajectory. There will be more warm days and heat waves are expected to occur more frequently. In relation to agriculture, the most important climate change relates to floods, pests and diseases, drought, plant and animal stress factors, crop yields, and the ability to provide necessary supplies for animals during extreme events. Agriculture relies highly on the climate and to protect food security, soil moisture, nutrient levels, availability of water, and other conditions must also be met. The Irish government is doing what it can to reduce greenhouse emissions with the launch of the Climate Action Plan 2021, a plan which aims to put Ireland on a “more sustainable path, cutting emissions, creating a cleaner, greener economy and society and protecting us from the devastating consequences of climate change”. The target is net-zero greenhouse gas emissions no later than 2050, and a reduction of 51% by 2030 for Ireland. This comprehensive plan sets out scales of emissions reductions for each sector of the economy for example, Electricity: 62-81%, Buildings: 44-56%, Transport: 42-50%, Industry/Enterprise: 29-41%, Agriculture: 22-30% reduction, etc. We can all do our best By Ini Usanga, Ireland Peace Commissioner and Ado Mazombe.

Ireland food and Agri-foods products are a booming sector. The sector exported to over 180 markets globally and in 2019, they were valued at €14.5 billion. The agri-food sector is a very valuable part of the Irish economy, and it is a major contributor to Irish economic growth. It is one of the most important indigenous manufacturing sectors, employing around 167,000 people. However, Ireland's climate is changing in line with global trends. When compared to the 1900s, there has been a temperature increase of, on average, 0.8°C. It is forecasted that by 2041 – 2060 the average annual temperatures will increase between 1–1.2°C and 1.3–1.6°C depending on the emissions trajectory. There will be more warm days and heat waves are expected to occur more frequently. In relation to agriculture, the most important climate change relates to floods, pests and diseases, drought, plant and animal stress factors, crop yields, and the ability to provide necessary supplies for animals during extreme events. Agriculture relies highly on the climate and to protect food security, soil moisture, nutrient levels, availability of water, and other conditions must also be met. The Irish government is doing what it can to reduce greenhouse emissions with the launch of the Climate Action Plan 2021, a plan which aims to put Ireland on a “more sustainable path, cutting emissions, creating a cleaner, greener economy and society and protecting us from the devastating consequences of climate change”. The target is net-zero greenhouse gas emissions no later than 2050, and a reduction of 51% by 2030 for Ireland. This comprehensive plan sets out scales of emissions reductions for each sector of the economy for example, Electricity: 62-81%, Buildings: 44-56%, Transport: 42-50%, Industry/Enterprise: 29-41%, Agriculture: 22-30% reduction, etc. We can all do our best to help our government achieve their target.t to help our government achieve their target.

Keywords: Agri-Food Products, Climate Change, Greener Economy.

¹ Ireland Peace Commissioner, Ireland

² Ireland Peace Commissioner, Ireland

YEŞİL EKONOMİ VE EKONOMİ POLİTİKALARI

Mustafa BAYLAN¹

Öz

Sosyo-ekonomik ve çevresel sorunlara karşı hassasiyet gösteren yeşil ekonomi, hem bireylere eşit ve adil bir hayat öngörmeye hem de çevre ile ilgili birtakım riskleri azaltan bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır. Ekonomi politikaları katileli ve adil bir hayatın sağlanması ve çevresel sorunların çözülmesinde aktif rol oynamaktadır. Ancak yeşil ekonomi tercihi bazı sektörlerde istihdam ve gelir düzeyini olumlu etkilerken bazlarında olumsuz etkilemektedir. Söz konusu olumsuzlukları gidermede diğer bir ifade ile ülkelerin yeşil ekonomi tercihlerinde para ve maliye politikaları önemli görev üstlenmektedir.

Bu çalışmanın amacı yeşil ekonomi sürecinde para ve maliye politikalarına değinmektir. Para politikası bir uygulaması olarak yeşil ekonominin ihtiyaç duyduğu finansmanı için, "yeşil tahvil"lerle başvurulmakta ve merkez bankalarının bilançolarında yeşil tahviller yer almaktadır. Ayrıca Uluslararası Ödemeler Bankası merkez bankaları tarafından kullanılmak üzere 2019 ve 2021 yıllarında ABD doları ve euro cinsinden yeşil tahvil ihracı gerçekleştirmiştir. Diğer taraftan ise çevreyi koruyan ve yeşil ekonomik dönüşümü teşvik eden mali politikalara başvurulmaktadır. Karbon vergisi, çevre vergisi, atık su vergisi vb. uygulamalarla çevrenin korunması amaçlanırken sübvansiyon ve vergi teşvikleriyle enerjinin etkin kullanımı, karbondioksit salınımını azaltılması ve aynı zamanda yeni yeşil iş imkânlarının yaratılması desteklenmektedir. Kisaca, refah kaybı yaratmadan yeşil ekonominin sürdürülebilmesi için genişletici para ve maliye politikalarının devamlılığı önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Ekonomi, Para Politikası, Maliye Politikası

GREEN ECONOMY AND ECONOMIC POLICIES

Abstract

The green economy, which is sensitive to socio-economic and environmental problems, is defined as an approach that both predicts an equal and fair life for individuals and reduces some environmental risks. Economic policies play an active role in ensuring a murderous and fair life and solving environmental problems. However, while the choice of green economy affects employment and income level positively in some sectors, it affects negatively in others. In other words, monetary and fiscal policies play an important role in the green economy preferences of countries.

The aim of this study is to touch on monetary and fiscal policies in the green economy process. As a monetary policy application, "green bonds" are applied for the financing of the green economy, and green bonds are included in the balance sheets of central banks. In addition, the Bank for International Settlements issued green bonds in US dollars and euros in 2019 and 2021 to be used by central banks. On the other hand, fiscal policies that protect the environment and encourage green economic transformation are applied. Carbon tax, environmental tax, waste water tax etc. While it is aimed to protect the environment with these practices, effective use of energy, reduction of carbon dioxide emissions and creation of new green job opportunities are supported with subsidies and tax incentives. In short, the continuity of expansionary monetary and fiscal policies is important for the sustainability of the green economy without causing any loss of welfare.

Keywords: Green Economy, Monetary Policy, Fiscal Policy

¹ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye.

m_baylan@ksu.edu.tr, <http://orcid.org/0000-0001-8604-4634>.